

DRAUGAS

2ND CLASS
NOVEMBER 16 1993

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXIV Kaina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, LAPKRITIS - NOVEMBER 16, 1993

Nr. 219

Žinios iš Lietuvos - Elta

Į JAV išvyko naujasis Lietuvos ambasadorius Alfonsas Eidintas

Vilnius, lapkričio 15 d. (Elta) — „Vyktu dirbti į Lietuvai ypač svarbią valstybę“, išvykdamas į naujas pareigas pasakė naujasis Lietuvos ambasadorius Jungtinėms Amerikos Valstijoms Alfonsas Eidintas. „Mano pagrindinis tikslas — darbą organizuoti taip, kad dar intensyviau plėtotųsi geri JAV ir Lietuvos santykiai“.

„Pirmiausia“, toliau kalbėjo ambasadorius, „noriu padėkoti visiems Amerikos lietuviams už suteiktą paramą Lietuvos atstovybei ir Lietuvos laisvės bylai tais laikais, kai mūsų šalis buvo okupuota. Būtina prisiminti ir asmenybes, kurios tuomet pasiukojamai atstovavo Lietuvos interesus Washingtone: Povilas Žadeikis nuo 1935 iki 1957, Juozas Kajeckas 1957-1976, dr. Stasys Bačkis 1976-1987 ir iki šių dienų Stasys Lozoraitis. Dabar jau Vilniuje gyvenantis Stasys Bačkis supažindino mane su savo laikotarpio ambasados veikla. Maloniai pažadėjo ateityje patarimais bei konsultacijomis padėti ir Stasys Lozoraitis“.

„Washington stengsiosuosi prateisti visas geras ambasados tradicijas. Ji bus atvira visiems JAV gyvenantiems lietuviams, nepaisant jų politinių įsitikinimų. Ambasada ieškos draugų ir tarp kitų amerikiečių: kiekvienas žmogus, kuris domisi Lietuva, jos istorija, kultūra, yra mūsų nedidelės šalies pagalbininkas“.

Baigdamas pokalbį Alfonsas Eidintas pasakė turįs taip pat ir konkrečių idėjų dėl JAV lietuvių kultūros paveldo išsaugojimo. Tačiau visos tos idėjos pirmiausia turės būti gerai aptartos su Amerikos lietuvių organizacijomis, jų vadovais. Tik po to galės virsti realybe.

Dėl prasto susisiekimo vaikai nelanko mokyklų

Ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius lapkričio 12 d. lankėsi Žemaitijos sostinėje Telšiuose. Kartu su juo į Telšius buvo nuvykę socialinės apsaugos ministras M. Stankevičius, kultūros ir švietimo ministras D. Trinkūnas, žemės ūkio ministro pavaduotojas V. Putvinskis, telšiečių rinktas Seimo narys V. Liutikas.

Rainiuose prie Kančios koplyčios vyriausybės delegacija padėjo vainiką. Telšių Alkos mokykloje įvyko susitikimas su rajono kultūros, švietimo, sveikatos apsaugos darbuotojais. Be kitų dalykų premjerui buvo pranešta, kad dėl lėšų trūkumo ir prasto susisiekimo su atokesnėmis gyvenvietėmis gana daug vaikų visiškai nelanko mokyklos. Prašyta vyriausybės paramos steigiant globos ir rūpybos, nakvynės namus, organizuojant maitinimą socialiai remtiniams rajono gyventojams.

Premjerą priėmė Telšių vyskupas Antanas Vaičius pasakė, kad šiuo metu vyskupijoje statoma 17 bažnyčių. Per susitikimą su Telšių kunigų seminarijos auklėtiniais Adolfas Šleževičius klierikui Leonui

Gabaliui įteikė Sausio 13-osios atminimo medali.

Po pietų vyriausybės delegacija susitiko su gamybos, komercijos, verslo atstovais, vakare — su visuomene.

Europos Taryba svarstys naujų narių priėmimo klausimą

Lapkričio 12 d. Seimo pirmininko pavaduotojas Aloyzas Sakalas išvyko į Paryžių dalyvauti Europos Tarybos parlamentinės asamblėjos teisės reikalų ir žmogaus teisių komiteto posėdyje. Jis yra šio komiteto narys.

Bene svarbiausias posėdyje svarstomas klausimas bus naujų narių į Europos Tarybą rekomendacijos. Šiuo metu į Europos Tarybą pretenduoja Albanija, Baltarusija, Kroatija, Latvija, Moldova, Rusija ir Ukraina. Aloyzas Sakalas abejoja Rusijos ir Kroatijos galimybėmis gauti reikalingas rekomendacijas. Jo nuomone, Europos parlamentas lauks rinkimų į Rusijos parlamentą — Duma rezultatų bei atidžiai stebės politinę padėtį po jų. Kroatijoje, kaip ir kai kuriose kitose buvusiose Jugoslavijos respublikose, labai daug grubių žmogaus teisių ir laisvių pažeidimų. O Latvija, tikriausiai, gaus geidžiamas rekomendacijas.

Iš Paryžiaus Aloyzas Sakalas vyks į Frankfurto dalyvauti Vokietijos Socialdemokratų partijos konferencijoje.

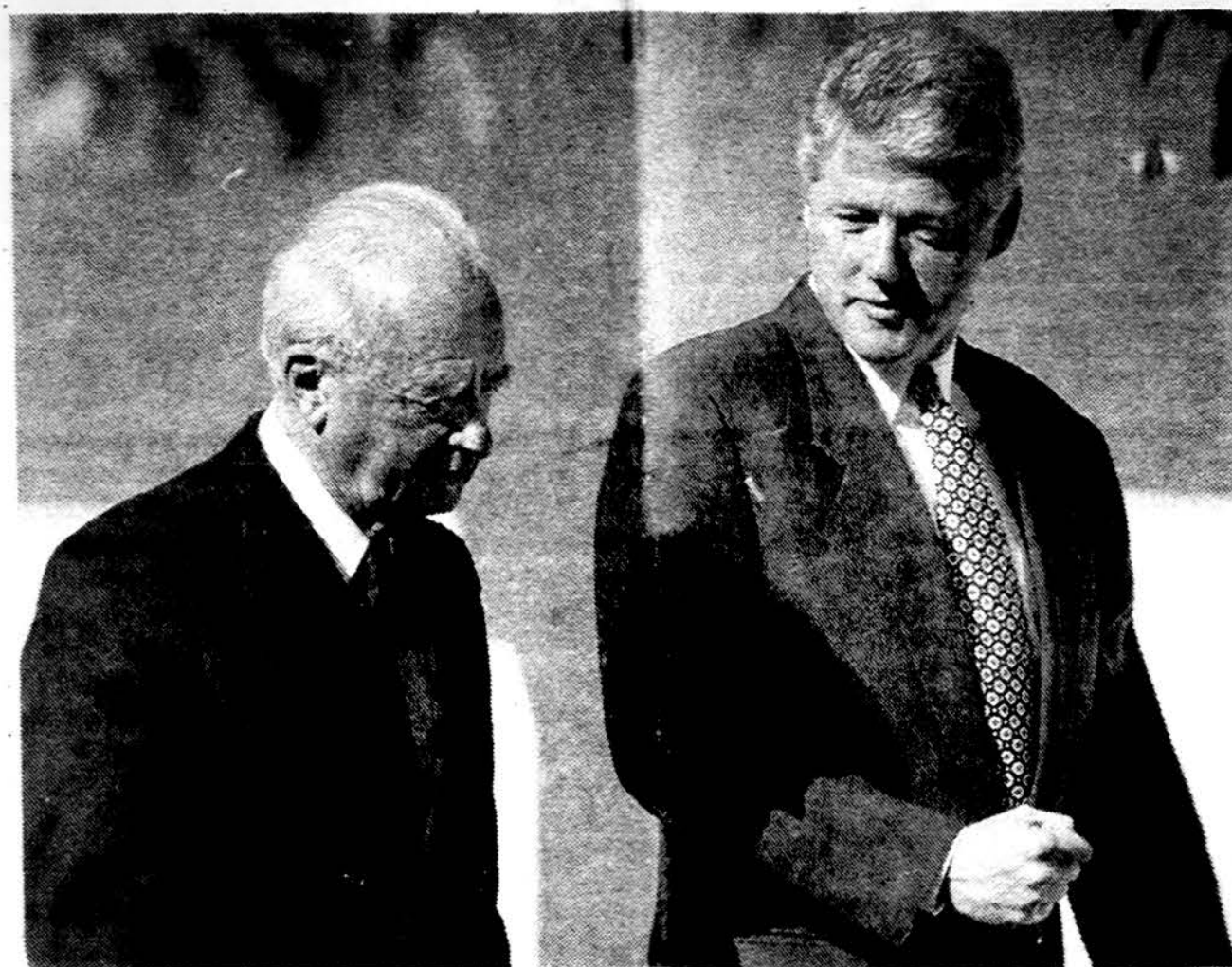
Užtektų tik vieno reaktoriaus Ignalinoje

Vilniuje surengtoje tarptautinėje energetikos konferencijoje pranešimą padarė ir Europos Rekonstrukcijos ir Pėtros Bankos atstovas Francois Demarque. Išanalizavęs šios elektrinės ekonominį pagrindimą jis padarė tokia išvadą: „Lietuva, 1997 m. sustabdžiusi vieną Ignalinos atominės elektrinės reaktorių, nieko neprarastų“.

Pasak Demarque, šalies poreikiai būtų visiškai patenkinti ir veikiant vienam reaktoriui. Tokiu atveju elektros energijos būtų eksportuojama kur kas mažiau, tačiau bendras ekonominis balansas nuo to nenukentėtų. Kiekvieno reaktoriaus saugumui laiduoti reikia šimtamilijoninių investicijų, o eksportas šių išlaidų nepadengia. Taigi, Lietuvai būtų pigiausia palikti veikti vieną reaktorių. Jis tiektų maždaug 90% šaliai reikalingos elektros energijos, o kitą dalį padengtų esamos šiluminės ir hidroelektrinės.

Ignalinos atominės elektrinės generalinis direktorius Viktor Ševaldin siūlo kitą išeitį — artimiausiam dešimtmėčiui palikti veikti abu reaktorius: visu pajėgumu jie dirbtų žiemą, o vasaros sezono metu pakaitom būtų remontuojami ir tobulinami.

Pagrindinės priežastys yra kelios: atominė elektrinė gamina ne tik elektros energiją, bet ir tiekia šilumą Visagino gyvenvietei, be to per parą čia pagaminama ir apie 40,000 tonų garo, kuriuo perdirbamos skys-

Su oficialiu vizitu į JAV atvyko Ispanijos ministras pirmininkas Yitzhak Rabin. Kaip tik tuo metu, kai jis atvyko į Washingtoną prašyti JAV paramos, tęsiant Palestinos ir Ispanijos išsiskyrimo procesą, jis gavo žinią, kad žydų kolonistus nužudė palestiniečiai priklausę palestiniečių vado Yasir Arafat organizacijai, kurios vardu jis buvo pažadėjęs, kad tokie dalykai neįvyks.

Kitamet prasidės administracinė Lietuvos reforma

Vilnius, spalio 29 d. — Lietuvoje krašto administracinio suskirstymo reforma turėtų prasidėti kitais metais, o baigsis maždaug 2000-aisiais, rašoma „Lietuvos rytu“. Taip pranešė vyriausybėnė Administracinės teritorinės reformos darbo grupė, vadovaujama Klaipėdos universiteto profesorius Stasio Vaitekūno. Prie šio darbo prisidėjo Vokietijos Konrado Adenauerio fondas, remiantis demokratinėmis institucijomis atkūrimą Rytų Europos šalyse ir jau surengus du sem-

narus savivaldos klausimais Lietuvoje.

Profesorius Bronius Kuznickas, pradėdamas konferenciją, pažymėjo, kad savivalda — tai valdžios decentralizavimas ir teisinės valstybės pamatas, leidžiantis piliečiams dalyvauti priimančiais sprendimais, taip pat geriau suprasti atskirų struktūrų funkcijas bei pareigas.

Profesorius Stasys Vaitekūnas, pradeddamas šią mintį, pareiškė, kad „nesutarimai tarp įvairių valstybinių struktūrų užprogramuoti senuose administracinio reguliavimo įstatymuose“.

Vaitekūnas informavo, kad Administracinės-teritorinės reformos darbo grupė, sukurta šį pavasarį, dabar rengia keturis įstatymų projektus. Du iš jų — savivaldos bei krašto valdymo — jau parengti, kiti — teritorinio suskirstymo ir įgyvendinimo — jau baigiami. Tuomet jie bus pateikti Seimui.

Stasys Vaitekūnas informavo, kad rengiant šiuos įstatymų projektus, vadovautasi dviem pagrindiniais principais: savivalda turi būti demokratiška ir visiems prieinama bei efektyvi ir konstruktyvi, kur savivaldybės funkcijos būtų aiškiai atskirtos nuo kitų institucijų.

Bus suskirstyta į valsčius

Visą Lietuvos teritoriją numatoma suskirstyti į valsčius, nors ar tikrai šios teritorijos taip vadinsis, dar neaišku, nes didieji miestai, kurie taip pat taps valsčių centrais, nesutinka taip vadintis. Siūlomas ir kitas pavadinimas — savivaldybė. Jų Lietuvoje turėtų būti 92-95.

Administracinė reforma šalyje turėtų prasidėti kitais metais įvyksiančiais rinkimais į savivaldybes. Tačiau per šiuos rinkimus bus sukurta tik keturios naujos savivaldybės — Palangos, Neringos, Druskininkų ir Birštono. Anksčiau šie miestai turėjo respublikinio pavaldumo miesto statusą. Kitos savivaldybės bus kuriamos dabartinių rajonų pagrindu.

Likusių savivaldybės kursis palaipsniui maždaug per ketverius metus.

Pagal naujųjų įstatymų projektus numatoma sulieti miesto ir rajono valdžią, vietų miesto mero ir tarybos pirmininko likti tik vienas savivaldybės vadovas. Numatyta sumažinti ir savivaldybės deputatų skaičių. Pavyzdžiui, Vilniuje jų turėtų likti tik 15-30.

Savivaldybėms ketinama perduoti tas pareigas, kurias, anot Stasio Vaitekūno, jos gali atlikti. Tai apima gyventojų užimtumo, sveikatos apsaugos, gamtos apsaugos klausimus. Kai kurių funkcijų atlikimui lešas skirs valstybės biudžetas, tačiau jos bus savivaldybių reguliavimo sferoje. Stasys Vaitekūnas mano, kad finansinis savarankiškumas — viena svarbiausių savivaldybės gyvavimo prielaidų, nes tik tuomet galima teigti, kad yra savivalda.

Apskritys perims valstybinių ministerijų darbus

Naujuosiuose administracinio suskirstymo įstatymų projektuose siūloma Lietuvoje steigti 10 apskričių. Jos turi būti suformuotos jau per artimiausius rinkimus į savivaldybes. Jose turėtų būti rengiami generaliniai apskrities vystymo planai, rengiami specialistai, kuriais aukštųjų mokyklų filialai ir kitos profesinio ugdymo, medicinos įstaigos. Apskritys Lietuvoje turėtų perimti ministerijų, departamentų ir kitų valstybinių įstaigų, esančių sostinėje, funkcijas. Tai turėtų supaprastinti įvairių gyventojų klausimų sprendimą, nes nebereikės vykti į Vilnių. Tai gali turėti įtakos kai kurių anksčiau minėtų įstaigų darbuotojų skaičiaus sumažėjimui.

Profesorius Vaitekūnas sako, kad reformos pradžioje valdinių skaičius šalyje turėtų sumažėti, o vėliau jis keisis priklausomai nuo poreikių. Jis mano, kad projekte numatytas apskričių ir savivaldybių skaičius finansiniu požiūriu yra optimalus tiek gyventojams, tiek valstybei. Dabartinė tvarka brangesnė abiem pusėms. Per artimiausius penkerius metus administracinio suskirstymo reforma kainuos 100-110 milijonų litų (į šį skaičių

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSA (312) 585-8284

Pabaltiečiai perspėja JAV dėl Rusijos politikos

Washington, DC, lapkričio 8 d. — Jungtinis Amerikos Pabaltiečių komitetas JBANC pasiuntė laišką JAV prezidentui Bill Clinton, kuriame išdėstė Amerikos pabaltiečių susirūpinimą Rusijos „artimojo užsienio“ politika ir naująja karine doktrina. Visų trijų pabaltiečių organizacijų — Amerikos Estų Tautinės Tarybos, Amerikos Latvių Sąjungos ir Amerikos Lietuvių Tarybos — pirmininkų pasirašytame laiške sakoma, jog šiomis priemonėmis Rusija siekia išlaikyti buvusios Sovietų Sąjungos galią šiuose kraštuose, tai pridengdama „taikos palaikymą“ ir mažumų teisių gynimą. Pabaltiečiai tai laiko tiesiogine grėsme jų šalims, viso regiono stabilumui bei demokratijai ir laisvos rinkos principams ir dėl to reikalauja, kurį JAV Administracija turi nedelsdama reaguoti.

Laiške jie primena, jog kalbėdamas Jungtinių Tautų Generalinei Asamblėjai Rusijos užsienio ministras Andrej Kozjrev Rusijai priskyrė dominuojantį vaidmenį šiame regione, pavadindamas jį „artimuoju užsieniu“ ir pareiškdamas, jog jokia tarptautinė organizacija ar valstybių grupė negali atstoti Rusijos taikos palaikymo darbe „šioje posovietinėje erdvėje“. Ta pozicija buvo ir formaliai išreikšta naujojoje Rusijos karinėje doktrinoje. „Deja“, rašo pabaltiečiai, Rusijos veiksmai ir pareiškimai rodo, jog jos užsienio politikos tikslas yra išlaikyti sovietinę įtaką, naudojant karo grėsmę ir jėgą, demonstratyviai priešinančias Jungtines Tautas ir Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferenciją.

Rusijos pajėgų veikla neatitinka „taikos palaikymo“

Laiške nurodoma, kad Latvijoje ir Estijoje tebelaikomi Rusijos daliniai tiek aktyviai, tiek netiesiogiai rūpinasi Rusijos interesais tose šalyse. Rusijos ka-

Baltarusijos parlamentas svarsto, ar reikia naujų rinkimų

Minskas, Baltarusija, lapkričio 9 d. (RFE/RL) — Baltarusijos parlamentas, susirinkęs 13-ajai sesijai svarstė naujos Konstitucijos projektą ir galimybės šaukti parlamento rinkimus ateinančiais metais. Sesijos metu prie parlamento susirinko apie 500 žmonių reikalavo vyriausybės atsistatydinimo.

Lapkričio 8 d. Baltarusijos darbininkų unijos buvo surinkusios 738,000 parašų, reikalaujančių naujo parlamento rinkimų. Pagal įstatymą valstybiniam referendumui sušaukti reikia 350,000 parašų. Valdžia buvo įspėjusi, kad nebūtų jokios demonstracijų ir kad imsis visų priemonių išblaškyti bet kokią mitingą. Demonstratoriai buvo apsupti policijos, pasirodusios panaudoti galingus gaisrinius vandens švirkštuvus. Bet jokios konfrontacijos nebuvo.

neįeina naujų ryšių priemonių tiesimas), o tai nedaug daugiau, negu dabar išleidžiama savivaldybių reikalam.

riuomenės vaidmuo Gruzijoje, Moldovoje ir Tadžikistane yra kiti pavyzdžiai Rusijos veiklos „artimame užsienyje“. JBANC rašo: „Rusijos dalinių veikla tuose kraštuose nėra nei taikos palaikymo, nei tarpininkavimo pobūdžio. Pasak Rusijos gynybos ministro Pavel Gračev nesenai padarytu pareiškimu, Rusija panašią politiką veda ir Latvijoje bei Estijoje.“

„Pasivadindami taikos palaikytojais tame regione, Rusijos politikos vadovai bando vilką aprenkti avies kailiu“. Tuomet jie cituoja straipsnį iš Rusijos užsienio ministerijos leidinio, kurio autorius rašo: „Galiu pasakyti, jog neviską galima išspręsti jėga. Bet toje padėtyje, į kurią šiandien esame traukiami, jėga gali daug ką išspręsti... O kaip jėgą panaudoti? ... Šiuo metu turime tam paruošti viešąją opinią ir tarptautines organizacijas, kad jos pripažintų būtinumą ribotai panaudoti jėgą Rusijos ir kitų Nepriklausomų Valstybių Sandraugos narių remuose“.

Rusai Pabaltijai gali padėti Rusijos interesams

Kalbėdamas apie naująją karinę doktriną Pavel Gračev išreiškė savo norą jungti Rusijos kariuomenės išvedimą iš Baltijos respublikų su ten gyvenančių rusų mažumų apsauga. Tai ne tik paneigia principą, kad Rusijos daliniai gali būti dislokuoti užsienyje tik su tu šalių leidimu, bet taip pat parodo Rusijos kariuomenės aukščiausių sluosknų pasirošimą naudoti karines pajėgas politiniam bauginimui. Jeigu, anot jo, „absoliutiškai nėra problemos“ su Rusijos dalinių išvedimu iš Pabaltijo, tai kodėl jie pasilieka?

Tame pačiame Rusijos užsienio ministerijos leidinio straipsnyje taip pat rašoma, kad Rusijos interesams galima apginti, juos vadinant žmogaus teisėmis, kad Baltijos šalyse gyvenantys rusai tuo atžvilgiu yra didelis plusas Rusijos politikai: „mums jų reikia, nes jie padės Rusijai išlaikyti savo įtaką ateityje“.

Toks žmogaus teisių panaudojimas yra akibrokštas Vakarams, kai ir JT ir ESKB ten nerado jokių žmogaus teisių pažeidimų. Ironiška, rašoma laiške, kad Rusija, kuri iš Maskvos deportavo tūkstančius neslavų, tebevadina save žmogaus teisių gynėja.

Baigdami laišką, trijų JAV pabaltiečių organizacijų pirmininkai estų Juhan Simonson, latvių Ints Rupners ir lietuvių Grožvydas Lazauskas ragina JAV atmesti Rusijos „artimojo užsienio“ politiką ir nepriimti jokio pasiūlymo, kuriame Rusijai būtų duodamos ypatingos galios kitų suverenių šalių teritorijoje.

KALENDORIUS

Lapkričio 16 d.: Švč. M. Marija Aušros Vartuose, šv. Margarita Škotė, šv. Gertrūda; Edmunda, Aiškutis, Tyda.

Lapkričio 17 d.: Šv. Elzbieta Vengrė; Dionyzas, Grigalius, Getautas.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

ŠEIMA – SAJUNGA AR ORGANIZACIJA?

DOMICELĖ PETRUTYTĖ

Žmogus yra reikalingas idealinėms pilnoms, kurios pats vienas negali rasti.

Kun. Stasys Yla

Šiandien įprastinė šeimos paskirtis atrodo, lyg atgyvenusi savo amžių. Tartum grįžtama į pagoniškos kultūros laikus, kada tik lytiniai santykiai tebuvo vertinami, o vaikus šeimoje laikė našta.

Užuot pradėję pokalbį apie vaiką ir jo auklėjimą, trumpai žvilgtelėkime į šeimą, kurioje gimsta ir auga vaikai.

Šeima, tai sąjunga dviejų, sveikų ir skirtingų lyčių žmonių, fiziškai ir dvasiškai subrendusių. Visuomeninėje santvarkoje tai pati mažiausia bendruomenė – glaudus dviejų asmenų susivienijimas. Šeima, nors ir pats mažiausias junginys, yra laikoma labai svarbiu ir reikšmingu veiksniu. Katalikų Bažnyčioje moterystės luomas – tai septintasis sakramentas.

Šeima – sąjunga, bet ne organizacija, kadangi ji yra skirtin-ga nuo visų kitų, mums žinomų, junginių, draugijų ar sambūrių, susitvarkiusių į griežtą sistemą. Jie visuomet buvo ir yra kieno nors organizuojami kokiame nors tikslui, atsižvelgiant į tam tikrus gyvenamojo laiko visuomeninius, kultūrinius ar pramoninius žmonių poreikius.

Šeima negali būti laikoma organizacija dėl to, kad niekada ir niekas nėra jos organizavęs. Ji yra natūrali prigimtinė sąjunga, kylanti iš pačios žmogaus prigimties. Tad ir kyla klausimas: kaip be pašalinės įtakos ar kieno nors pastangų susidaro arba susikuria ši mažytė sąjunga, kurią vadiname ŠEIMA?

Šeima susikuria natūralaus potraukio dėka, kuris atsiranda tarp dviejų asmenų – moters ir vyro. Tačiau lytinis potraukis neužtikrina šeimos pastovumo. Tą patį suprantama, nes lytinis instinktas arba potraukis egzistuoja visoje gyvūnijoje, o vis dėlto gyvūniui nesudaro šeimų, kaip mes jas suprantame.

Norint užtikrinti šeimos pastovumą, žmonės neturėtų tuoktis tik lytinio potraukio vedami, bet labiau juos turėtų jungti noras patenkinti vienas

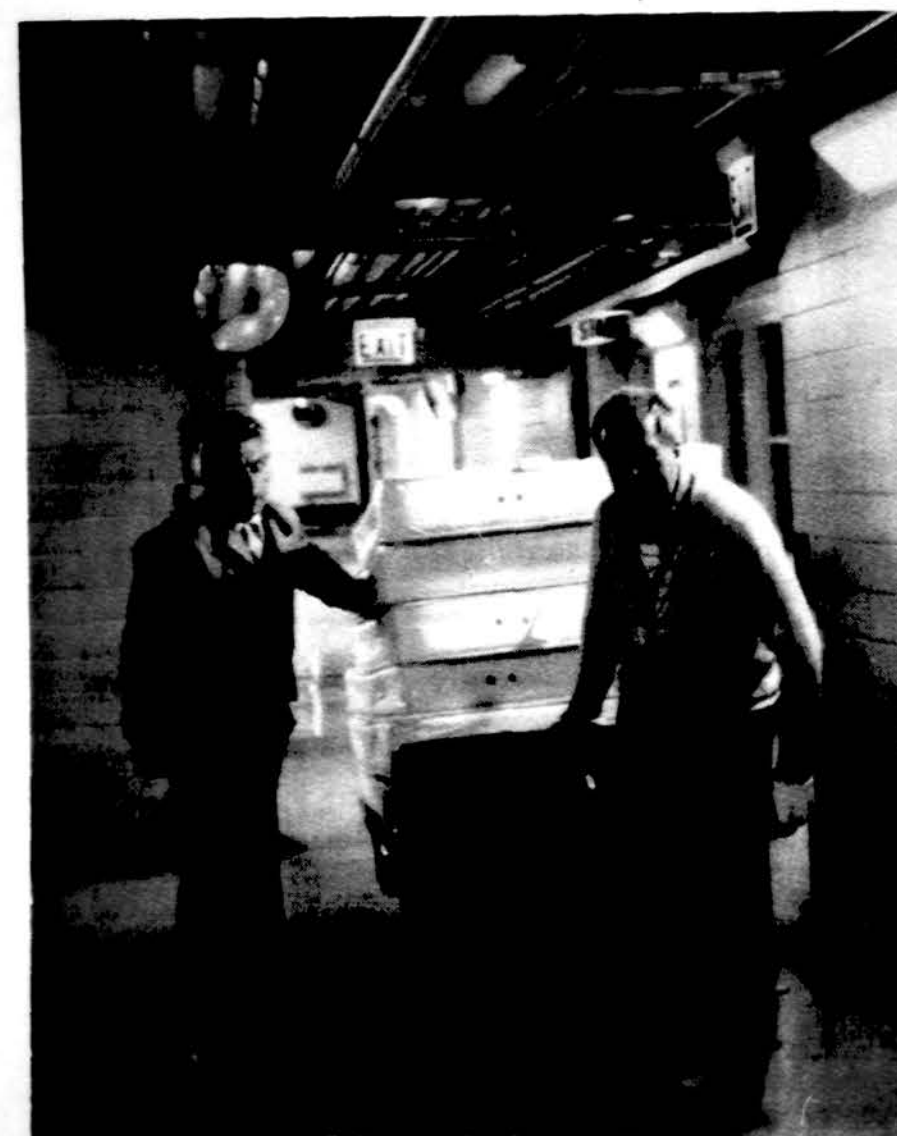
kito žmogiškuosius dvasinius poreikius – dvasinės žmogaus prigimties troškimus. Tai natūralu, nes dvasia yra gyvybė, kurios poreikiai visuomet turėtų būti pirmosios vietos. Žmogus, kaip socialinė būtybė, yra reikalingas idealios pilnatvės, kad galėtų būti laimingas. Šio poreikio skatinamas, jis ir ieško antrojo asmens, kad save papildytų ir svarbiausia – įprasmin-tų. Įprasminimas reiškiasi kūryba. Tas dvasinis poreikis, (šalia biologinio), siekia ir dvasinio pasitenkinimo bei pasigerėjimo, yra MEILĖ. Ji te-pažįstama tik žmonėms. Tai aukščiausios rūšies dvasinė ver-tybė, kuri šiandien yra tapusi žodžiu, dažnai beprasmiu žo-džiu. Be abejo, tai atsiliepia ir šeimų etiškumui ir pastovumui. Šeimų irimas atneša ir žmogaus menkinimą.

Kai vyras ir moteris susituok-dami viešai sujungia savo rankas, nuo to momento vieno ir antro vienatvė tampa bendru gyvenimu ir fiziškai, ir dvasiškai. Dabar įvyksta jų troškimas būti ir gyventi kartu, dalijantis bendro gyvenimo džiaugsmais bei vargais.

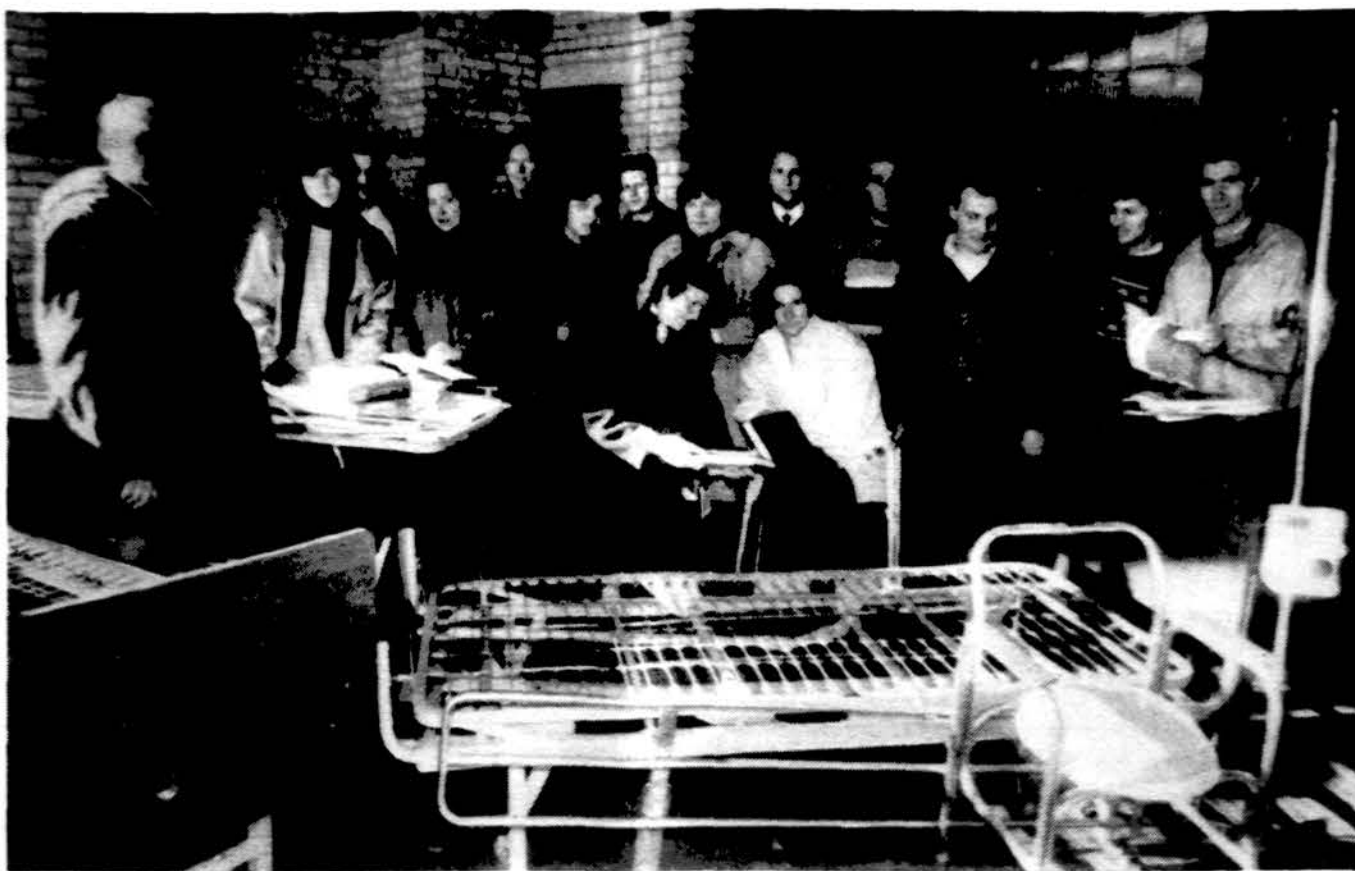
Bendras sutuoktinių gyvenimas, nors būtų ir labai idealus, reikia žinoti, nebus visą laiką tik rožių žiedais nuklotas. Diena iš dienos gyvenant po vienu stogu, atsiranda ir nesklaidantys, nuomonių išsiskyrimai. Tai nor-malu. Pirmosios meilės įkarš-čiui atslūgus, ima ryškėti sutuoktinių būdo savybės, netobulumai, ydos. Tai turėtų būti numatyta, prieš sudarant šią sąjungą, (kad ji neiširtų), jog nepakaks vien lytinio pasiten-kinimo ir net meilės. Dar labiau reikės pagarbos ir pakantos.

Vienam ar antram stokojant šių pagrindinių dorybių, bendras gyvenimas – kol mirtis išskirs – bus neįmanomas ir turės baigtis skyrybomis. Tai šių dienų civilizuoto gyvenimo nelaimė, su kuria jau prade-dama apsiprasti. Manoma, jog šeima, kaip institucija, yra ne-reikalinga. Netiesa! Padėtis rimta. Blogis, tartum lava, plin-ta. Todėl rimtai susirūpinkime šeimos stiprinimu, jos garbinga vieta visuomenėje.

Šeima susikuria natūralaus potraukio dėka, kuris atsiranda tarp dviejų asmenų – moters ir vyro. Tačiau lytinis potraukis neužtikrina šeimos pastovumo. Tą patį suprantama, nes lytinis instinktas arba potraukis egzistuoja visoje gyvūnijoje, o vis dėlto gyvūniui nesudaro šeimų, kaip mes jas suprantame.

Jonas Ališauskas (kairėje) ir Antanas Jonušas padeda Lithuanian Mercy Life organizacijai pervežti Šv. Kryžiaus ligoninės Čikagoje dovanas Lietuvai. Ligoninė paaugojo 13 lovų ir čiužinių.

Vilkaviškio vyskupijos ligoninių medikai džiaugiasi labdaros siunta.

Nuotr. R. Rusteikos

OBUOLYS IR ARBATA – SVEIKATA?

DR. R. AUGIŪNAITĖ-WEBBER

Amerikoje yra posakis, kad žmogus, kasdien suvalgydamas bent vieną obuolį, neturės reikalų su gydytojais – tai yra, jis bus sveikas. Pasirodo (kaip jau daug kartų įsitikinta), kad liaudies medicina – iš čia juk ki-lęs šis posakis – turi daug tiesos.

Olandijos Bilthoven Valstybi-niame sveikatos institute mok-slininkai, vadovaujami epidemio-logo gyd. Michael Hertog, penkerius metus tyrinėjo 805 vyrus, esančius tarp 65-84 metų amžiaus (visi jie buvo olandai). Tyrimai parodė, kad vyrai, kurie vartojo maistą, turintį didelį kiekį chemikalų, vadinamo flavonoidu, buvo per-pus mažiau širdies smūgio iš-tikti, kaip tie, kurie vartojo mažiausius kiekius tokio mai-sto.

Šio chemikalų esama obuo-liuose, svogūnuose, arbatoje. Ankstesniuose tyrimuose tebuvo paminėta, kad flavonoidų yra raudoname vyne ir todėl toks vynas galimai padeda apsisau-goti nuo infarkto (širdies smūgio). Kaip flavonoidai vei-kia, tiksliai nenustatyta. Mano-ma, kad jie sutrukdo cholestero-lio plokštelių (plaques) susifor-mavimą kraujotakoje, suma-žina cholesteroolio kiekį ir krau-jospūdį. Taip jie apsaugo širdį nuo infarkto.

Šių tyrimų rezultatai nepasi-keitė net tada, kai pas tiria-muosius atsiradavo kiti, šir-džiai pavojingi, reiškiniai: aukštas kraujospūdis, per didelis nutukimas, cholesteroolio kie-

gio padidėjimas ir dar rūkymas. Pagal dr. Hertog, vyrai, kurie rečiau mirė širdies liga, bet ir rečiau gaudavo pirmąjį, silpnę-į širdies smūgį. Pakanka su-valgyti kasdien vieną didelį obuolį arba išgerti keturis puo-dukus arbatos, ir rizika gauti širdies smūgį sumažėja.

Tačiau britų mokslininkai yra gana skeptiški, kadangi Anglijoje geriama labai daug ar-batos, o širdies infarktų skaičius yra vienas didžiausių pasaulyje. Maždaug vienas iš trijų vyrų ir viena iš keturių moterų serga kokia nors širdies liga. Tarp-tautinis arbatos vartojimo komi-tetas teigia, kad kiekvienas anglas suvartoja apie 5.6 svarus arbatos per metus. Prileidžia-ma, kad galimas arbatos teigia-mybes pamaikina labai riebus, daug cholesteroolio turintis, maistas, kurį britai mėgsta kar-tu su savo arbata.

Idomu, kad olandų tyrimai, atlikti su flavonoidais, iš dalies patvirtino pernai paskelbtus norvegų tyrimų teiginius, kad žmonės, kurie geria arbatą, apskritai yra sveikesni ir tuo pačiu rečiau miršta širdies li-gomis.

Šiaip ar taip, kol mokslininkai savo laboratorijose tebesiginčija šiuo klausimu, mes galime ramiai valgyti obuo-lius ir gerti arbatą. Jeigu tai širdies ir neapsaugos nuo in-farkto, tokie „vaistai“ tikrai organizmui nepakenks.

MINERALAI

DR. ANTANAS ADOMAVIČIUS

Cinkas (Zinc)

Cinko įtaka organizmui paste-bėta jau 1869 metais, kai biolo-

gai įsitikino, kad augalai nusto-ja augti, kai negauna cinko. Šis mineralas būtinas normaliam ne tik augalų, bet gyvulių ir žmogaus augimui. Kaip cinkas veikia žmogaus organizmą, dar nėra visiškai iširta, bet žinoma, kad jis dalyvauja enziminiuose procesuose.

Organizmui reikia 15-20 mg cinko į dieną. Cinko trūkumas neščioms moterims veda prie vaisiaus augimo sutrikimų. Dia-betikai paprastai turi žemą cinko lygį kraujyje, nes cinkas dalyvauja insulino gamyboje.

Cinkas svarbus vaiko bren-dimo metu, nes įeina į hormonų sudėtį. Be to, cinkas tirpina arteosklerotines plokšteles kraujagyslėse.

Daug cinko yra žuvyje, pupė-lėse, morkose.

Magnis (Magnesium)

Visos žmogaus organizmo ląs-telės turi savo sudėtyje magnio. Jo organizme yra apie 25 d. Magnis, kartu su kalciumu ir kaliu (potassium), dalyvauja ląstelės apykaitoje.

Pastebėta, kad žmonės, mirę širdies smūgio iširti (gavę in-farktą), turi sumažintą kiekį magnio, todėl tikima, kad magnis iš dalies apsaugo žmogų nuo širdies smūgio.

Simptomai, kurie rodo magnio trūkumą, yra šie: apatija, raumenų silpnumas, depresija, galvos svaigimas, raumenų spazmai.

Magnio turi visos daržovės. Pastoviai naudojant daržoves, su kasdieniniu maistu gaunama apie 70% magnio. Reikia atsi-minti, kad daržovės verdant, magnis pereina į skystį, kuriame daržovės verdamos. Dėl to nepatartina per ilgai daržoves virti, o skystį išlieti. Reikia rasti būdą ir tą skystį pavartoti maistui. Jeigu manome, kad iš maisto gauname nepakankamą kiekį mineralų, reikia imti multivitaminų su mineralais.

Palangoje Lietuvos Invalidų draugijos rūpestiu žmonėms su važ. kėdėmis įrengtas pirmasis lentinis takas per smėlį iki pat Baltijos jūros. Taką išbandė Dan Wilkins, šiaurės vakarų Ohio „National Spinal Injury Association“ direktorius, ALDR pasikeitimo programos 1991 m. ir 1993 m. delegacijos narys.

Nuotr. W. Waring

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)	\$50	\$30	\$25
U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbi-mų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

SVARBŪS TYRIMAI

Pharmaceutica Baltica Ltd., New York, NY, praneša, kad š. m. liepos mėn. Kauno Medicinos akademijos klinikoje, Kardiolo-gijos instituto II skyriuje, vado-vaujamame dr. Antano Laza-revičiaus, pradėtas tirti selekty-vaus kalcio antagonisto, Felo-dipino, poveikis regioninei miokardo funkcijai ligoniams, sergantiems chroniška krūtinės angina.

Šis vaistas yra plačiai nau-dojamas visame pasaulyje, nors vaisto veikimo efektai nėra dar visiškai iširti. Rezultatų tiki-

masi ateinančių metų pradžioje. Jei jie bus teigiami, galės daug padėti Lietuvos žmonėms, gy-dant minėtą susirgimą.

Studiją atlieka dr. M. Mar-cinkevičienė, dr. G. Šakalytė, dr. E. Kaduševičius. Studiją fi-nansuoja ir konsultuoja Phar-maceutica Baltica Ltd.

• Aukos „Draugo“ fondui – investavimas į lietuviškos išlikimą išvioviję.

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. – (1-312) 337-1285

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 925-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą
Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (708) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIZINAS, M.D.S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. 312-586-3166
Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 W. 63rd St., Chicago, IL 60638
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6.
Šeštadieniais pagal susitarimą

DR. BIRUTĖ Z. BALČIŪNAS
CHIRURGĖ PODIATRĖ
Carrozza Foot Clinic
3918 W. 63 St.
Chicago, IL
Tel. 312-284-2535
Pirmd., antrd., ketv.
1 v. p.p. – 7 v.p.
Šešt. 9 v.r. – 12
Valandos susitarus

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p. v.p.p. antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.r. – 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p. p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0348;
Rez. (312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

TIK SUKLASTOTĄ ISTORIJĄ?

Savo reikalais ir aplinka besirūpindami, dažnai net nepastebime, kas aplinkui vyksta. Dažnai tai, kas mums atrodo smulkmenos, pavirsta gana rimtu reikalu. Vėl reikia pažvelgti į tolimesnę praeitį, kad pamatytume, į kur tokios paviršutiniškai nesvarbios smulkmenos nuveda. Net Krėvos sutartyje nebuvo atkreipta tinkamo dėmesio į „perpetuo applicare“. Atrodė, koks čia skirtumas — kas prie ko jungiama, kadangi vis tiek bus tas pat valdovas (Gediminaitis). Tad neapgalvojus, maža smulkmena virto tokia našta, nuo kurios nebuvo galima atsipalaiduoti iki valstybių padalinimo. Taip pat nebuvo kreipiama dėmesio, kokia kalba buvo vartojama valstybiniuose raštuose. Atrodė — koks čia skirtumas! O dabar gūdai ne tik savinasi Lietuvos istoriją, bet net reiškia pretenzijas į Vilnių.

Matydami, ką tokios tariamos smulkmenos reiškia, turime žiūrėti, kad dabar jos nebūtų kartojamos. O tokios „smulkmenos“, greičiausiai sąmoningai, yra bandomos mums primesti. Į tokį „Klaidų sakralizavimą“ negalime tik ranka numoti. Čia buvo sąmoningas ir galbūt suplanuotas šmeižtas, kadangi T. Venclovai tuojuo atsirado taktininkas (buvęs KGB agentas). Jau per daug dažnai matome norą visą rezistenciją suiteršti. O tu, kurie lietuvius kankino ir žudė, atrodo, kad iš viso net nebuvo, kadangi ne vienam komunistui plaukas nuo galvos dar nenukrito. Galbūt greitai prasidės skaitytų, kad tos visos tremtinių kančios ir jų aprašymai — tėra tik pasenusių žmonių haliucinacijos. Prie to jau planingai einama.

Prie KGB archyvų ilgai niekas nebuvo prieidžiamas, o per tą laiką visą inkriminuojančią medžiagą sunaikino ar išvežė. Kuomet visuomenei duris atidare, tai jau nebebuvo galima archyvų atpažinti. Atrodė, kad tai ne buvęs teroristų lizdas, o lyg koks bendrabutis. Yra taip rašoma: „Vilniaus KGB rūšiai atrodo kaip bendrabutis. Gedulo ir Vilties diena vėl pabuvau Vilniaus KGB rūšiuose. Pirmąkart ten buvau įmestas 1946 metais, tik neilgai — iš Lukiškių tarydų buvo nuvedė. Šiandien jie gražiai išdažyti, kamerosse spintelės daiktams susidėti, pakabos drabužiams kabinti, po dvi metalines lovas. Skyriuje yra pilna knygų biblioteka — tariamai knygos kaliniams skaityti. Žmogus, anksčiau ten nepatekęs, gali patikėti, kad visa laiką taip buvo. Kameros tvarkingos kaip bendrabutis, gyvenk ir norėk.

Nežinau, kas suinteresuotas rodyti tą melą ten nebuvusiems žmonėms, ypač jaunimui mulkinti. Bet aš mačiau kitokių rūšių. Tuomet kameroje nebuvo nei metalinių lovų, nei kabinų, nei spintelių, tik vienintelis daiktas — „paraša“, ir tai specialiai be dangčio, kad kaliniams daugiau dvoktų. Kalinius į kamara uždarydavo

ne po du, kaip rodo lovos, o po penkiolika — dvidešimt. Mes sėdėjom 18 žmonių. Nakčiai atsigulti galėjo tik trečdalis kalinių, nes trūko vietos, kiti turėjo stovėti visą naktį („Lietuvos aidas“ 1993.VII.1)“. Kaip tokį melą pavadinti — jeigu ne „Teroro ir melo sakralizavimu“. Ko kito iš dabartinės valdžios galime tikėtis, kuomet buvęs stribas Vyt. Petkevičius jau net vadovauja Valstybinio saugumo komitetui. Ko iš tokio komiteto galime tikėtis?

Aš savo akimis mačiau Kaune Saugumo D-te buvusias NKVD kankinimų ir egzekucijų kameras. Dar 1941 m. rugsėjo mėnesį aiškiai buvo matyti kraujais aptašytos sienos. Ir nebuvo jokių spintelių ar kabykl. Tiesa, buvo kabliai sienoje, kur kankinamuosius kabindavo. KGB patalpas atstatyti į buvusią padėtį būtų komplikotas darbas. Kol tai bus padaryta, buvę kaliniai, tremtiniai ir susipratę lietuviai turi reikalauti, kad tos „išparfumuotos“ KGB kameros būtų tučtuojau uždarytos. Tai yra istorijos klastojimas, kuris turi būti tuojau sustabdytas.

Tautinės sąmonės nuodijimas yra vykdomas subtiliai ir planingai. Tas apraiškas galime rasti literatūroje, spaudoje ir teatre. Kaip vieną tokių apraiškų būtų galima paminėti Vilniaus Akademinio teatro A. Škėmos — „Pabudimo“ pastatymą, kuris buvo parodytas 1990 m. vasario 24-25 d. Čikagos scenoje. Kadangi asmeniškai A. Škėma gerai pažinojau, tad labai nustebau, matydamas jo sudarkytą veiklą. Režisierius J. Vaitkus vaizduojamo periodo asmeniškai neprisimena ir visai nesištingė su juo susipažinti. Veiklas vaizduoja 1940 m. lapkričio ar gruodžio mėn., ir veiksmas vyksta kalėjimo ir tarydų kameroje. Programos lankstinuke rašoma: A. Škėma, atsiliepdamas į klausimą, „kas paskatino parašyti Pabudimą ir kokios veikale sprendžiamos problemos, tarp kita ko atsakė: — du motyvai: mūsų košmarinė epoka, pasireišianti per galutinį žmogaus nuvertinimą, ir šios epochos būdingiausioji apraiška — rusiškasis komunizmas, siaučias Lietuvoje. Šitai motyvus bederinant, veiklas atitrūko nuo realistinės ir būtines traktuotės. Kadangi vengta „kabačių“, tad nežinia, ar čia yra A. Škėmos mintys, ar kito asmens. Man čia, kad ne autorius, o režisierius tikrai nuklydo į lankas. Visiškai nesusigaudė vadina — „realizme“. Sovietinio saugumo kalins, net su kaklaraiščiu (mano pabraukta J.Ž.). Aiškiai matyti, kad režisierius visiškai nesusigaudė, o gal sąmoningai meluoja. NKVD-distans ne su nusmukusiomis kelnėmis ir „rubaška“, bet greičiau panašus į vokiečių karininką. Be to, jo rolė net į programą neįrašyta. Tad ar čia nėra sąmoninga apgaulė ir noras viską kitomis spalvomis parodyti? Taip sakant, istoriją perrašyti! Juozas Žygas

BENDRA LIETUVOS- RUSIJOS ĮMONĖ

Panevėžyje steigama bendra Lietuvos-Rusijos įmonė „Rytų miško servisas“. Įmonė kirs mišką, ruoš medieną, perdirbs jos atliekas ir produkciją parduos Lietuvoje bei užsienyje. Firma užsiims ir medžiokle, kailių pardavimu, komercinių stovyklaviečių įrengimu. Taip pat ir miškų sodinimu.

PREKĖS PAŠTU

Valstybinė įmonė „Lietuvos paštas“ ruošiasi pasiūlyti naują Lietuvoje paslaugą — „Prekės paštu“. „Lietuvos paštu“ pataria Švedijos ir Suomijos pašto tarnybų konsultantai. Lietuvos paštininkai rengiasi išleisti siūlomų prekių katalogus. Manoma, kad iš pradžių tai bus daugiausia Skandinavijos šalių prekės.

ARMIJA KRAJOVA — LIETUVIŲ TAUTOS GENOCIDO VYKDYTOJA

IGNAS MEDZIUKAS

Armija Krajova — lenkų karinė teroristinė organizacija, (daug žydų buvo pabėgusių iš veiksmų vokiečių okupacijos metais Pietryčių Lietuvoje. Ji buvo vadovaujama Tautinės konfederacijos (Konfederacja narodowa) iš Varšuvos. Armijos Krajovos tikslai nelabai aiškūs. Ji kovojo atkurti Lenkijos valstybę su Vilniumi ir jo kraštu, nepaisant, kad čia yra lietuvių etninės žemės. Lietuviai tokiam A. K. siekiui negalėjo pritarti, juo labiau, kad buvo terorizuojami ir žudomi ramūs, daugiausia lietuvių kilmės, gaivintojai. Vokiečiams šie partizanai aiškino, kad kovoja su tarybiniais partizanais ir lietuvių policija; lietuviams aiškino — kovoja su vokiečiais ir tarybiniais partizanais; tarybiniams partizanams, kad kovoja su vokiečiais ir lietuviams.

Šiandien Armija Krajova Lietuvoje nori legalizuoti savo veiklą ir statyti paminklus jos žygių prisiminimui. Tačiau dar yra daug gyvųjų liudininkų, kurie prisimena jų žiaurumus. Taip pat daug medžiagos yra Centraliniam valstybiniam spalio revoliucijos archyve Maskvoje ir LKP archyve Vilniuje. Čia patiekiamas dalis medžiagos, paimtos iš tų archyvų.

1943 m. lapkričio mėn. baltų lenkų partizanų gauja susidūrė su žydų komunistų būriu

1943 m. gruodžio 16 d. lenkų partizanai sušaudė ir sudegino 20 žydų.

1943 m. gruodžio 16 d. lenkų partizanai užpuolė Kapčiamiesčio valsč., Perteko kaimo ūkininką Juozą Danilevičių ir reikalavo ginklų, jų negavę, jį nušovė.

1943 m. gruodžio 22 d. 12 ginkluotų lenkų partizanų užpuolė Kapčiamiesčio valsč. Macevičių palivarką, gyventojus apiplėšė ir pagrobė trijų ūkininkų vežimus.

1944 m. sausio 3 d. į Grauziškių valsč. Bertų kaimą atvyko 300 lenkų partizanų ir išsivedė Stasį Kuzmą, Balį Zaupą ir Joną Kaseikį. Jų likimas nežinomas.

1944 m. sausio 18 d. lenkų partizanai užpuolė Vydžių miestelį, sudegino progimnaziją, kooperatyvą ir valsč. savių valdybę. Nušovė policininką Juozą Vaitkų, Antaną Mackaitį, ugniagesį Kostą Patapavičių ir gydytoją Andrių Kušneva.

1944 m. gegužės mėn. (prieš Sekmines) lenkų partizanai Rimšės valsč. Tripuckų kaime žiauriai mušė ir plėšė kaimo gyventojus. Kankindami liudviką Alichmeną, išlupo jam akis, nuplovė ausis ir po to nušovė.

1944 m. birželio 1 d. Valkininkų valsč., Pasalčių kaime, lenkų partizanai nušovė Mariją Karpavičienę ir du vaikus.

Užėmę Dieveniškų miestelį, lenkų partizanai nušovė ūkininką Joną Kakariaką už tai, kad jo sūnus inteligentas gyvena Vilniuje. Buvo nužudyta ir viena lietuvaitė, baigusi Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnaziją.

1944 m. birželio 10 d. lenkų partizanai (kitai vadinami akovcais) nužudė Gervėčių girininką Kostą Kubilių ir paskirtymo punkto vedėją Alojzą Ulozą.

1944 m. birželio 23 d. Molėtų rajone, Alkūnų kaime, lenkų partizanai nužudė Rapolą Plieskį ir jo sūnų Leoną, namų darbininkę Salomėją Žačinskienę, Lietuvos savanorio Petro Biržio šeimą (žmoną Nastaziją ir vaikus — Genę, Birutę ir Vytautą bei senelę Biržienę). Taip pat nužudė kito savanorio šeimą (Tadą Riboką su žmona, vaikus — Joną, Antaną ir Stefaniją), Rameikių šeimą (Kazimierą ir Mikalną, marčią Marijoną ir dukrą Janiną) bei Kazį Žvarėlą. (Arūnas Bubnys. Armija Krajova Pietryčių Lietuvoje, „Svyturys“, 1990 m. kovo mėn., Nr. 6).

Neseniai (X.8) Vilniaus mokytojų namuose buvo susirinkę

Lietuvių fondo pokylyje lapkričio 6 d. (iš kairės: dr. Antanas Razma, kun. Viktoras Rimšelis, Juozas Žygas, Antanas Juodvalkis, Marija Remienė ir dr. Leonas Kriauciūnas.

Nuotr. J. Tamulaičio

KAZYS BIZAUSKAS: LIETUVOS ATSTOVAS JAV

PRANAS ZUNDĖ

40

Prieš tai sunku reaguoti, nes kol jis savo darbais nepasirodė, tai akcijos prieš jo asmenį nepadarėsi. O kai jo darbai paaiškės, tai, žinoma, jau bus pėrvėlu. Mėginsiu daryti kas galima bus daryti. Tik viena bėda, kad man tenka vadovautis vien tik Amerikos laikraščių iškarpomis, nes informacijos iš Lietuvos gaunu labai mažai.

Rabinavičius šiandieną stengsis gauti pasimatymą su kongresmanu Sabbath — žydu. Gal pasiseks ir jį panaudoti.

3. Laikraščių žiniomis Davis buvo Klaipėdoje ir Varšuvoje. Ar jis buvo Kaune? Prašau įsakyti prisijusių kuogreiciusia smulkesnį pranešimą apie tai, ką Davis veikė Klaipėdoje.

4. Sunku man spręsti dalykų padėtis. Tačiau, turint omeny Daviso simpatijas ir galimą jo nusistatymą, man ateina galvon mintis ar lenkų privilegijas Klaipėdoje negalima būtų kontroliuoti Lietuvos pasiūlymams duoti panašių teisių rusams, o gal ir vokiečiams. Tai sudarytų naują konfliktą užuomazgą ateityje, tačiau, gal mūsų tarptautinė padėtis tuo sustiprėtų.

Pasistengsiu kiek galima greičiau apie viską informuoti“.

1924 m. vasario 10 d. Tautų Sąjungos komisija atvyko į Klaipėdą, rinkdama informacijos savo raportui. Vasario 14 d. komisija lankėsi Kaune, o po to Varšuvoje. Grįžusi į Ženevą, komisija tuojuo pat pradėjo derybas su Lietuvos delegacija ir kovo 6 d. buvo pasiektas susitarimas visais ginčytiniais klausimais. Derybų

pagrindu komisija panaudojo ankstyvesnį projektą, tačiau kitaip sutvarkė jo formą. Derybos šį kartą buvo lengvesnės, kadangi komisija iš jų eliminavo politinius klausimus, kurie labiausiai trukdė susitarti, pareikšdama nelaikanti save kompetetinga tuos klausimus spręsti. Svarbiausias Lietuvos laimėjimas buvo tas, kad dabar Lenkija buvo visiškai eliminuota iš Klaipėdos reikalų ir kad Lietuva daugiau nebebuvo spaudžiama atstatyti santykių su Lenkija.

Tautų Sąjungos taryba pradėjo svarstyti Klaipėdos konvencijos klausimą 1924 m. kovo 12 d. N. H. Davis gynė komisijos pasiūlytą konvencijos projektą ir, po papildomo aiškinimosi Tarybos kovo 14 d. posėdyje, komisijos projektas buvo tarybos vienbalsiai priimtas, o 1924 m. gegužės 8 d. Paryžiuje konvencija buvo galutinai pasirašyta. Už nuopelnus Lietuvos vyriausybė apdovanojo N. H. Davis pirmojo laipsnio Gedimino ordinu.

Klaipėdos klausimas tarptautine plotme ir sykiu su tuo grėsmė Lietuvos teritorijos integralumui vėl iškilo 1925 metais ryšium su vokiečių iškeltu saugumo garantijų paktu. Drauge su tuo vokiečiai kėlė rytų Vokietijos sienų revizijos klausimą. Vienas variantas buvo grąžinti Vokietijai, po Pirmojo pasaulinio karo Lenkijai priskirtą, Dancigo koridorių su uostu, o Lenkijai, kaip kompensacija, priskirti Klaipėdą. Ryšium su visais tais projektais K. Bizauskas rašė:

„Tamistos aplinkraštį apie periodinių pranešimų teikimą dėl vokiečių iškeldo garantijų pako esu gavęs. Iki šiol nieko nepranešiau šiuo klausimu, nes Washingtono dabar dull season, nes kongreso nariai išvažinėjo.

A. BENDRAI DĖL VOKIEČIŲ PROPOZICIJOS

1. Viename iš savo pasimatymų su p. Young'u esu

liudininkai, patyrę Armija Krajova nusikalstamus veiksmus. Čia buvo surengtas visuomeninis teismas, kurio iniciatoriai buvo Armijos Krajovos aukų klubo nariai. Vertintojų komisijoje dalyvavo įvairių visuomeninių ir politinių organizacijų atstovai. Erdvioje salėje vienas po kito kalbėjo A.K. nusikalstamų darbų liudininkai.

Ignas Venclovas pasakojo: „1944 m. kovo mėn. mūsų namus Molėtų valsč., Vymancių kaime atėjo lenkų kareiviai. Reikalavo ginklų. Mes jų neturėjome. Žiauriai sumušė, nusikabino dešrų, išsinešė čebatus, seserų šilkines kojines. Po to mes su broliu pasislėpėme miške. O tėvai ir seserys pasiliko. Sakė, ko bėgti, nieko blogo nesame padarę. Grįžę radome nužudytus abu tėvus ir penkias seseris. Tie kareiviai turėjo lenkiškus ženklus — erelius“.

Vinca Molį, tarnavusį lenkų kariuomenėje, 1944 m. birželio 10 d. A.K. partizanai išsivedė iš namų ir nužudė.

Liudininkas V. Černius sakė, kad A.K. partizanai jį ir kitus penkis žmones Varėnos rajone, Krūminių kaime mušė, tardė. Paskui keturis nužudė. Perlaiddodami juos, žmonės pamatė žiaurių kankinimų žymes kūne: durtines žaizdas, sulaužytas rankas. Vertinimo komisija klausinėjo liudytojų, kodėl žmonės buvo kankinami ir žudomi. Daugelis paliudijo: vien už tai, kad buvo lietuviai.

„Armija Krajova, neteisėtai veikdama svetimos valstybės teritorijoje, įvykdė daug sunkių kriminalinių nusikaltimų, pagal visuotinę žmogaus teisių deklaraciją traktuojamų kaip etnocidas: etninės teritorijos valymas nuo lietuvių tautybės gyventojų. („Lietuvos aidas“, Nr. 197).

Visuomeninis teismas siūlo Seimui priimti draudžiantį Armijos Krajovos, kaip lietuvių tautos genocido vykdytojos, propagavimą, paminklų A.K. statymą. Siūloma neregistruoti atsiuriančios A.K. organizacijos. Genocido tyrimų centrui pavedama kruopščiai iširti visuomenės pateiktą kaltinamąją medžiagą, o Generalinei prokuratūrai imtis atitinkamos teisines procedūras.

Represijų tyrimo Lietuvoje centras ir Vilnijos draugija rengia knygą „Armija Krajova Lietuvoje“.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJA VISUOTINIŲ BALSAVIMU IŠRINKO LKMA MOKSLO TARYBĄ

Architektūra: Napalys Kitkauskas, Alfredas Kulpa-Kulpačiūnas.

Biologija, gamtos m.: Jonas Genys, Vygantas Vanagas.

Chemija, biochemija: Rimantas Slizys, Sofija Kanopkaitė.

Ekonomika, sociologija: mons. Vytautas Kazlauskas, Valerija Uzdavinienė.

Filologija: Antanas Balašaitis, Aldona Šlepetytė-Janacienė.

Filosofija: Kestutis Girnius, Albinas Plešnys.

Fizika, matematika: Danutė Raškinienė, Arūnas Liulevičius.

Geografija, geologija: Irena Ignatavičienė, Ramunė Vaitonienė.

Istorija, etnologija, menotyra: Vacys Milius, Angelė Vyšniauskaitė.

Medicina: Gintautas Česnys, Dalia Tamulevičiūtė.

Pedagogika: Magdalena Karčiauskienė, Vytautas Karvelis.

Psichologija: Danutė Gailienė, Giedrė Butkienė.

Technika, informatika: Bronius Tamulynas, Albertas Jasulionis.

Teisė, politologija: Vytautas Dambra, Eduardas Monkevičius.

Teologija: kun. Viktoras Rimšelis, kun. Vytautas Vaičiūnas.

LKMA prezidentas yra prof. dr. Giedrius Uzdavinys, o mokslinė sekretorė — Antanė Kučinskaitė.

iškėlęs klausimą, kaip žiūri Amerikos vyriausybė į siūlomą paktą. Į tai Young man atsakė, kaip ir buvau prisirengęs, kad Amerika tiesioginiai tuo klausimu nesidomi, ji tik obzervuoja dalykus, nesikišdama į Europos reikalus.

Tačiau, mano išpūdis yra, kad Amerikos vyriausybė rūpi padėti Europoje. Neabejotinai Amerikos vyriausybė nori, kad tinkamai veiktų Dawes'o planas, nes ir Amerika gauna savo dalį; antra — nemaža Amerikos kapitalų įvesdinta į Europos kontinentą, kas irgi duoda norą, kad būtų stabilizuota taika Europoje; trečia — Amerika įvertina savo draugingus santykius su Anglija, tai anglų pasiūlymas gali būti Amerikai priimtinesnis; ketvirta — santykiai Amerikos su Vokietija geri, matyti iš to, kad vis sklandžiai eina likvidavimas visokių karinių 'claims' ir, be to, gana geras priėmimas naujo vokiečio ambasadoriaus v. Maltzan; penkta — Amerikos santykiai su Francija ne blogi, bet visgi yra kartumo dėl skolos nesutvarkymo; pagaliau mano nuomone anglų-vokiečių saugumo pakto projektas gali išrodyti Amerikos vyriausybei lankstesnė forma, nei Tautų Sąjungos garantijos paktas; Amerika, nebūdama Tautų Sąjungos nariu, negalės turėti tokios įtakos, kaip į atskirų valstybių garantijų sutartis.

2. Amerikos kongreso sferos gal turi tokių pat pažiūrų. Yra ten ir vokiečių šalininkų, yra ir francūzių. Sąryš su šiuo, reikia pasakyti, kad Senato užsienio reikalų Komisijos pirmininkas senatorius Barah turi pro vokiečių palinkimų; jis buvo iškėlęs klausimą, kad vokiečiams grąžinti visus Amerikoje paimtus karo metus vokiečių turtus; jis griežtai nusistatęs prieš francūzus už jų delsimą skolą Amerikai pripažinti ir reguliuoti; be to netiesioginiu išrodymu gali būti ir tai, kad ponias Borah dažnai figuruoja vokiečių priėmimuose.

(Bus daugiau)

POSĖDIS „DRAUGO“ FONDO REIKALAIS

„Draugo“ laikraštis ir „Draugo“ leidykla yra mums, už Lietuvos ribų gyvenantiems, unikalumas. Kartais mes tai užmirštame. Laikraštis išeina 5 dienas į savaitę. Jame spausdinamos žinios pasiekia prenumeratorius, išsisklaidžiusius po visą pasaulį. Žinoma, vis bus kritikų. Vieni skundžiasi dėl „Draugo“ pavėlavimo, bet tai įvairių kraštų ir vietinių pašto įstaigų problemos JAV, Kanadoje ar kitur. Kiti mano, kad „Draugo“ dirba per daug personalo (daugiau kaip du tuzinai asmenų), bet ar jie supranta, kad ne visi dirba visas dienas, visą laiką? Be to, kažin, ar kas tikrai supranta kito asmens darbą, kol jo nėra dirbęs. „Draugo“ redakcinio kolektyvo darbo valandos neužsibaigia 5 val. p.p. Redaktoriai-redaktorės parsineša darbų namo, jie lankosi įvairiuose renginiuose, kalbasi su skaitytojais, kurie vis turi pasiūlymų, klausimų, kritikos ir pan. Tai bet kurio laikraščio ar žurnalo kasdieninis gyvenimas, ar tai būtų lietuviškoji ar kita spauda.

„Draugo“ fondas buvo įsteigtas užtikrinti „Draugo“ egzistavimą ir jo ateitį (apie Fondo įkūrimą jau ne kartą buvo rašyta „Draugo“). Kol dar yra lietuviškai skaitanti visuomenė ir kol „Draugas“ turi prenumeratorių bei redakcinį/administravimo kolektyvą — reikia neleisti „Draugo“ egzistavimui patirti uždarymo pavojų dėl finansinių ar kitų techninių bėdų.

Šiomis dienomis „Draugas“ klesti ir plėtojasi. Įsteigta naujų skyrių, įtraukta naujų korespondentų ir fotografų. „Draugas“ neužmerkia akių išsintūtinėjimo problemom. Skaitėm, kad „Draugo“ numeriai, kurie siuntinėjami į vieną pašto zoną, Čikagos Brighton Parką, netoli leidyklos, nuvežami tiesiog tai pašto stotiai greitesniam pristatymui skaitytojams. Girdime, kad administracija ieško būdų kuo efektingiau pristatyti „Draugo“ numerius prenumeratoriams Lietuvoje (jų skaičius vis kyla). Šiuo metu vienos savaitės numeriai sukomplektuojami ir nuvežami kas savaitę į O'Hare aerodromą, pakrovimui į lėktuvą, o Lietuvoje jie paimami ir išsintūtinėjami paštu.

Kitaip sakant, „Draugas“ gyvuoja ir keičias su aplinkybėmis. Naudojama nauja technologija — FAX, kompiuteriai ir pan. Atėjo laikas tokiam „Draugo“ fondui, kuris ieškotų rėmėjų ir narių iš skaitytojų tarpo. Numatyta, kad „Draugo“ fondas turėtų savo statutą, valdybą ir tarybą.

Lapkričio 11 d. pirmutinė „Draugo“ fondo valdyba rinkosi su teisiniu patarėju Rimu Domanskiu, kuris gerai supranta inkorporavimo ir kitus teisinius klausimus. Fondo valdybą sudaro Jurgis Riškus — pirmininkas; Bronius Juodelis — išdėstas ir Ramunė Kubiliūtė — sekretorė/korespondentė. Tikimasi netrukus praplėsti valdybos narių skaičių ir įsipareigojimus.

Steigiant „Draugo“ fondą ir sustatant jo struktūrą, bus žiūrima į kitus modelius — Lietuvos fondo, Pasaulio lietuvių centro ir kitų. Numatoma, kad Fondo tarybai sušaukus susirinkimą, nariai turėtų balsą, jei iškiltų kokie sprendimai. Nariai išrinkti Tarybą. Galvojama, kad Taryba susidarytų iš 9 asmenų, įskaitant 2 iš Lietuvos Katalikų spaudos draugijos. Kokie reikalai galėtų iškilti? Valdybos nariai diskutavo tokias galimybes. Pvz., jeigu 2/3 Tarybos narių balsuotų, kad „Draugui“ greičiausiu laiku reikia finansinės pagalbos apmokėti kurįs sąskaita, kuri yra didesnė (dėl infliacijos ar pan.), negu biudžete numatyta suma, tokiu atveju „Draugo“ fondui reikėtų skubiai ateiti „Draugui“ į pagalbą, net jei reikia imti iš pagrindinio kapitalo.

„Draugo“ fondo valdyba pasitiki redakcijos ir administracijos sprendimais kasdieniniame „Draugo“ tvarkyme. Daug kas supranta, kad dienraštis negali išsilaikyti vien iš prenumeratorių. Šiek tiek padeda, kad ten pat veikia leidykla, nes „Draugo“ leidyklos darbai atneša truputį finansinio pelno. „Draugo“ kultūriniai renginiai Čikagoje taip pat sukelia dienraščio išlaikymui šiek tiek lėšų. Dabar atėjo laikas visiems „Draugo“ skaitytojams, nesvarbu kur jie gyventų, jausti pareigą ateiti „Draugui“ į pagalbą, stojant „Draugo“ fondo nariais.

Ramunė Kubiliūtė

„Draugo“ bankete rugsėjo 26 d. Martinique salėje. Iš kairės: M. Vaitkienė, M. Laucienė, dr. A. Laucis, M. Remienė, J. Klimaitis, K. Klimaitienė, Gražina Smith ir dr. D. Smith.

Nuotr. J. Tamulaičio

SUMAINĖ AUKSO ŽIEDUS

1993 m. rugpjūčio 22 d. Linda Balčiūnaitė ir Kurt Jandacek Most Holy Redeemer bažnyčioje, Evergreen Parke, IL, jaunų žmonių krikšto tėvas Vaclovas Momkus. Vargonų palyda — muz. Alvydo Vasačio.

Iškilmingos vairsės vyko Silver Lakes Country Club puošnioje

Čikagos ir kitų miestų. Šv. Mišių metu įspūdingai giedojo solistai Margarita Momkienė ir jaunosios krikšto tėvas Vaclovas Momkus. Vargonų palyda — muz. Alvydo Vasačio.

Iškilmingos vairsės vyko Silver Lakes Country Club puošnioje

Linda (Balčiūnaitė) ir Kurt Jandacek.

salėje Orland Park, IL. Jaunuosius pasitiko jų tėvai Roma ir Algis Balčiūnai, Margaret ir Earl Jandacek, pagal lietuvišką paprotį su duona, vynu ir druska, linkėdami vaikams laimės ir gražaus sugyvenimo.

Jaunosios tėvas Algis Balčiūnas pasveikino gausiai susirinkusius svečius, pakviestas kun. Mark Dennehy pradėti vairsės malda ir palaiminimu. Pokylio programą nuotaikingai vedė, iš Kalifornijos atvykęs, svaiss Gediminas Leškys, kuris su humoru apibūdino jaunuosius ir palydą, paaiškino lietuviškus papročius. Jaunasis yra čekų ir airių kilmės, tad vestuvėse dalyvavo nemažai ir amerikiečių. Buvo pakeltos taurės už jaunųjų laimę, sugiedota „Ilgiausių metų“ ir daug kartų suskambėjo „karti, karti“. Po gausių vaišių aidėjo muzikos garsai, šokiai ir sveikinimai. Povestuvinei kelionei jaunieji lankė Hawajų salas.

Linkime Lindai ir Kurt daug laimės ir gražaus sugyvenimo. Ira

• 1924 m. rugsėjo 28 d. du kariniai JAV lėktuvai atliko pirmąją kelionę aplink Žemę ir nusileido Seattle aerodrome po 175 dienų kelionės.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS.

ĮVEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-778-3313

KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.

H. Deckys

Tel. 585-6624

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS!

Užsisakykite šventėms jau dabar! 20 svarų statinaitė — \$32 8 svarų statinaitė — \$18 Skambinkite: 708-532-5951 Pristatome UPS

HELL IN ICE

Onutė Garbštienė

A diary (much like that of Ann Frank), which begins in 1941 when a group of Lithuanians were loaded in cattle cars and dispatched to the wastelands of Siberia. This diary is a record of a woman — a people — a nation, ravaged by a vicious occupying force, but resisting and surviving.

Translated by Raimonda K. Bartuska. 256 pages, hard cover. Published in Vilnius 1992. Book price \$13.00. Shipping and handling in USA \$2.00. Canada — \$3.00. Illinois residents add \$1.14 for sales tax. Send orders to: **Draugas**, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589.

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS

(312) 586-5959

(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas
- Perkamieji Parduodami Namai, Aptamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REALMART, INC.

6602 S. Pulaski,

Chicago, IL 60629

312-585-6100

BALYS BUDRAITIS

Asmeniški patarnavimai įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAITIS. Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

HELP WANTED

HELP WANTED

Kontraktorius iš Hoffman Estates ieško sekretorės — „receptionist“, kuri turi šiek tiek patyrimo sąskaitųboje ir moka rašyti mašinėle lietuviškai bei angliškai. Geras atlyginimas ir „benefits“. Kreiptis: **Tony** tel.: 708-884-8897

Reikalinga padavėja

mokanti anglų kalbą.

KAZ'S RESTAURANT

1154 S. Michigan Ave.,

Chicago, IL 60605

Tel. 312-663-9318

Reikalingi patyrę statybininkai

„cabinet makers“

Pilno laiko darbas.

Reikia turėti savo transportaciją

HERNER GEISLER

Skambinti tarp 7 v.r.—3:30 v.p.p.

Darbo dienomis, tel. 312-226-3400

IEŠKO DARBO

Moteris iš Lietuvos

ieško bet kokio darbo.

Tel. 312-776-3104

City Center GT-International

PLB IR LIETUVOS KULTŪROS MINISTERIJOS PAVEDIMU OFICIALI KELIONIŲ AGENTŪRA TVARKYTI IR KOORDINUOTI KELIONES Į 1994 DAINŲ ŠVENTĘ LIETUVOJE.

Kviečiame **VISUS** pasinaudoti **SPECIALIAI NUPIGINTOMIS LĖKTUVŲ BILETŲ KAINOMIS Į DAINŲ ŠVENTĘ!**

SIŪLOME:

Septynių (7), dešimties (10) ir keturiolikos (14) dienų maršrutus po Lietuvą. Keturiolikos (14) ir septyniolikos (17) dienų maršrutai po Pabaltijį. Pavienius ir grupinius maršrutus pagal jūsų pageidavimus. Viešbučių rezervacijos. Platus pasirinkimo transportas: keleiviniai automobiliai — Cadillac Seville, Cadillac El Dorado, Audi, Ford T-Bird, mini-autobusai (vans) Ford Aerostars, Toyota, Dodge ir Mercedes — Benz autobusus.

Visos mūsų raštinės Lietuvoje yra pasirošę suteikti jums įvairias turizmo paslaugas. Reikalui esant, galite kreiptis: **VILNIUJE, KAUNE, KLAIPĖDOJE, ŠIAULIUOSE IR PANEVĖŽYJE.**

Lietuvos Kultūros ministerijos pavedimu, **geriausi bilietai į visus 1994 DAINŲ ŠVENTĖS renginius bus platinami sausio mėnesį tik per mūsų agentūrą.**

Atstovaujame visas akredituotas pasaulio oro linijas. Jums pageidaujant, galime išrašyti lėktuvo bilietus mūsų raštinėje Vilniuje. Apmokėjimas gali būti Amerikoje, arba Lietuvoje. Garantuojame žemiausias kainas ir užtikrintą patarnavimą.

Visais kelionių reikalais — bilietais, atstogomis po visą pasaulį, kelionėmis laivu, traukiniu, lėktuvu — kviečiame kreiptis į mus ir mes maloniai ir profesionaliai aptarnausime visose mūsų raštinėse.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
9525 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60457

TELEFONAI: (708) 430-7272
TELEFAX: (708) 430-5783

City Center GT-International
GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA

TELEFONAI: (370) 2-223-147
2-223-154
TELEFAX (370) 2-223-149

Kalėdos artėja!

SUTEIKITE DŽIAUGSMO GIMINĖMS LIETUVOJE

Jei nespėjote išsiųsti siuntinių laivu, Jūsų siuntiniai pasieks gimines prieš šventes, jei išsiųsite **AIR CARGO**

GREITAI PRISTATOME PINIGUS IR MAISTO KOMPLEKTUS SIUNTINIAI PRISTATOMI BE MUITŲ

atlanta IE, Inc.

2719 West 71st Street, Chicago, IL, 60629

tel. (312) 434-2121 ; 1-800-775-SEND

SKYRIAI:

636 East 185th Str., Euclid, OH, 44119

tel. (216)481- 0011

447 Correy Ave, St. Pete Beach, FL, 33706

tel. (813)363- 7700

85-17 101 Str., Richmond Hill, NY, 11418

tel. (718)441- 4414

MIRĖ DAILININKAS ČESLOVAS JANUŠAS

Spalio 30 d., sulaukęs 86 metų, Č. Janušas mirė Šv. Jono ligoninėje, New Yorke. Paskutiniai metai velionio sveikata buvo pastebimai susilpnėjusi. Pergveno keletą širdies priepuolių ir keletą kartų buvo operuotas. Širdies veikimas buvo sustiprintas elektriniais aparatais. Nekreipdamas dėmesio į sveikatos trūkumus, jis ligi paskutinių dienų stengėsi būti aktyvus ir lietuviškosios veiklos dalyvis. Sielosi visuomeninės veiklos žemų lygių ir kai kurių dabartinių veikėjų nesiorientavimu bendruose veiklos reikaluose. Lietuvio dailininko likimas ir jo įnašas į kultūrinį gyvenimą buvo jo veiklos dirva. Jis buvo vienas aktyviausių lietuvių dailininkų parodų rengimo puoselėtojų. Kad paskatintų jaunesnius dailininkus daugiau skirti dėmesio dailės menui, jis pagavo naudoti premijų skyrimo priemonę.

Kaip dailininkas buvo eiliam asmeniui suprantamas, todėl jo paveikslai turėjo pasisekimą ir buvo noriai perkami. Juos yra įsigiję: Lietuvos Ministrų kabineto kancelarija, Vytauto Didžiojo Kultūros muziejus, Vilniaus Mokslo Akademija, Kūno Kultūros rūmai ir nemažai kitų įstaigų.

1938 m. Kaune surengė savo

darbų apžvalginę parodą. Valstybės teatrui Kaune padarė išpūdingas dekoracijas St. Santvaro dramai „Kaimynai“ ir St. Šimkaus operai „Pagirėnai“, kurioms gaminti jis laimėjo pasakelbtą kunkursą. Savo patyrimą labai teigiamai išnaudojo abiejų okupacijų metu, kada buvo labai sunku gauti reikalingų medžiagų naujoms dekoracijoms gaminti. Grėisė pavojus, kad dėl blogo dekoracijų stovio gali tecti iš repertuaro išimti kai kuriuos veikalus. Jis kartu su Gregorasku ėmėsi restauruoti nemažai operos, dramos ir baletų dekoracijų, gamintų kitų dailininkų, sutaupant teatrui daug išlaidų, o teatro lankytojams pateikdamas gražių dekoracijų.

Tapybos menui buvo gerai pasirengęs: turėjo puikią techniką ir lakią vaizduotę, žinojo, kur, kaip ir kada visa tai panaudoti, kad išgautų norimus rezultatus. Iš šalies stebint jį piešiant ar tapant paveikslą, atrodydavo, kad jis žaidžia pieštuku ar teptuku. Jo tematika buvo lietuviško kaimo peizažas, pajūrio vaizdai, jūroje atsispindinti, besileidžianti saulė ar naktį mėnulis, šelstančios bangos, ant kranto žvejojanti lūšnelė su prie jos prižiūrint valtimi arba viensėdžio ūkininko sodyba rugiapjūtės metu.

Česlovas gimė 1907 m. liepos

18 d. Kryme, Rusijoje. Grįžęs į Lietuvą, 1926 m. baigė Vytauto Didžiojo gimnaziją Klaipėdoje, o 1931 m. Meno mokyklą Kaune. Baigęs pora metų mokytojo Pasvalyje, iš ten buvo perkeltas į Šiaulių berniukų gimnaziją. 1936 m. mokytojo Kauno VI gimnazijoje ir kartu dailių amatų mokykloje. 1940 m. paskirtas tos mokyklos direktorium.

Pasitraukęs į tremtį, I.R.O. organizacijai leidis ir remiant, Wuerzburgo stovykloje įsteigė dailių amatų studiją, veikusią 4 metus. Čia mokiniai turėjo progos įsigyti kiekvienam amatininkui reikalingas, pagrindines žinias ir praktiškai studijoje ar dirbtuvėje jas panaudoti. Aktyviai dalyvavo tarptautinėse, D.P. stovyklose rengtose, paradosė. Pagamino dekoracijas „Dainavos“ ansamblui, Wuerzburgo lietuvių teatro grupei ir vaikų teatrui. Buvo paslaugus, todėl rengiant susirinkimus ar renginius, visų buvo prašomas prisidėti ir tuo pačiu papuošti salę.

Atvykęs į New Yorką, jis pirmiausia išdekoravo lig tol buvusią aktyviausią New Yorko apygardoje esančią lietuvių susirinkimų ir pobuvių Apreiškimo parapijos mokyklos salę, papuošdamas ir praturtindamas ją visų Nepriklausomos Lietuvos prezidentų, aliejumi pieštais, paveikslais (kurie paslaptimi arba viensėdžio ūkininko sodyba rugiapjūtės metu. Velionis buvo pašarvotas

Shalins koplyčioje. Atsiveikimas įvyko antradienio vakare, lapkričio 2 dieną. Jam vadovavo ir teatro darbuotojų vardu kalbėjo aktorius Vitalis Žukauskas. Dailininkų sąjungos, Lietuvių Bendruomenės ir kolegiskai savo vardu kalbėjo Paulius Jurkus, apibūdindamas velionį, kaip dailininką ir visuomenininką, primindamas sūnui Sauliui, kad, prieš atsisikiriant su esančiais velionio darbais, pagaudautina paskutinį kartą surengti apžvalginę parodą. Sūnus

Saulius su tokiu pasiūlymu sutiko. Šaulių organizacijos vardu kalbėjo Aloyzas Balsys, o ALTO, Liet. Liaudininkų ir Santaros vardu – Vacys Steponis. Jo mėgstamą muzikos melodiją smuiku pagrojo, iš New Jersey atvykęs, Julius Vėblaitis. Trečiadienį, 9:30 val. ryto, Apreiškimo parapijos bažnyčioje įvyko gedulingos pamaldos, kurias auko kun. Stasys Raila, koncelebruojant kunigams Vytautui Palubinskui ir Jonui Pakalniškiui. Vargonais grojo ir

DRAUGAS, antradienis, 1993 m. lapkričio mėn. 16 d.

5

giedojo parapijos vargonininkė Gintarė Bukauskienė. Iš bažnyčios velionio palaikai buvo nuvežti į Fresh Pond krematoriumą. kun. Stasys Raila paskutinį kartą skaitė maldas ir kartu su visais, susirinkusiais paskutinį kartą atsiveikinti, garsiai sukalbėjo „Tėve Mūsų“.

Marytei Šalinskientei vadovau-

jant, visi sugiedojo „Marija, Marija“ ir „Lietuva brangi“. Polaidotuviniai pietūs buvo parengti Kultūros židinio mažojoje salėje. Liūdesyje pasiliko sūnus Saulius, marti Gražina ir keturi anūakai, pasigėrėtinai kalbą lietuviškai.

Jonas P. Lenktaitis

A.†A. JURGIS VALIUKAS

Mirė Kalifornijoje š.m. lapkričio 3 d., sulaukęs 74 metų.

Paliko tris sūnus, keturius anūkus ir brolių Lietuvoje.

A.†A. Dipl. ekonomistė STASĖ MICKIENĖ PRANCKEVIČIŪTĖ

Gyveno Medina, IL.

Mirė 1993 m. lapkričio 13 d., 7 val. vakaro, sulaukusi 80 metų.

Gimė Lietuvoje, Joniškio valsč. Amerikoje išgyveno 44 m. Nuliūdė liko: sesuo Antanina Dagienė su vyru Jaunučiu ir jų sūnus Linas su žmona Rita, gyv. Beverly Shores, IN; brolis Bronius Pranckevičius su žmona Antanina, gyv. Evergreen Park, IL, ir jų dukterys Irena ir Danutė su šeimomis Lietuvoje.

Velionė buvo žmona a.a. dr. Mato Mickaus.

Priklausė Korp' Neo-Lithuania.

Laidotuvės privačios.

Nuliūdė sesuo, brolis su šeimomis ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

A.†A. OTONAS KAPTEINIS

Gyveno Chicago Ridge, IL, anksčiau Chicagoje, Roseland apylinkėje.

Mirė 1993 m. lapkričio 14 d., 5:15 val. ryto, sulaukęs 88 metų.

Gimė Lietuvoje, Vilkaviškio apskrityje. Amerikoje išgyveno 43 m.

Nuliūdė liko: duktė Nijolė Urba, žentas Alfredas, anukė Vida Urba ir kiti giminės JAV-bėse, Kanadoje ir Lietuvoje.

Velionis buvo pašarvotas lapkričio 15 d., pirmadienį nuo 4 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks lapkričio 16 d., antradienį. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė duktė, žentas, anukė ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

A.†A. SOFIJA BERNATAVIČIENĖ Stepulaitytė

Gyveno Cicero, IL.

Mirė 1993 m. lapkričio 14 d., 11 val. vakaro, sulaukusi 77 metų.

Gimė Lietuvoje, Kybartų valsč., Gudkaimio km. Amerikoje išgyveno 43 m.

Nuliūdė liko: vyras Stasys, duktė Nijolė Simokaitienė, žentas Raimundas, anūakai: Edvardas ir Tomas; sūnėnas Česlovas Stepulaitis su šeima Lietuvoje.

Priklausė BALF'ui, Jūrų šaulių kuopai, Cicero, IL.

Velionė pašarvota trečiadienį, lapkričio 17 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Butkus laidojimo namuose, 1446 S. 50 Ave., Cicero, IL.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, lapkričio 18 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po šv. Mišių velionė bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė vyras, duktė, žentas, anūakai, sūnėnas ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 708-652-1003 arba 1-800-994-7600.

A.†A.

ONA N. KRISCHUNAS

Gyveno Westmont, IL, anksčiau Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1993 m. lapkričio 14 d., 10:05 val. vakaro, sulaukusi 90 metų.

Gimė Lietuvoje, Panevėžio apskrityje, Vinslaviškių kaime. Nuliūdė liko: sūnus Alfonsas Kriščiūnas, marti Helen, duktė Helen, žentas James Urbonas; penki anūakai ir trys proanūakai; daug dukterėčių ir sūnėnų.

Velionė buvo žmona a.a. Nikodemo Krischuno.

Velionė pašarvota trečiadienį, lapkričio 17 d. nuo 2 iki 9 v.v. Hills Funeral Home laidojimo namuose, 10201 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, lapkričio 18 d. Iš laidojimo namų 8:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė sūnus, marti, duktė, žentas, anūakai ir proanūakai.

Laidotuvių direkt. Frank Bukauskas. Tel. 708-598-5880.

A.†A.

dipl. ekonomistas MEČYS BANKAUSKAS

Po trumpos, bet sunkios ligos mirė š.m. lapkričio 2 d. St. Petersburg Beach, Floridoje. Gimė Lietuvoje, Amerikoje išgyveno 44 metus.

Liko giliame nuliūdime: žmona Valerija, duktė Danguolė, žentas Petras Griganavičiai; anūkas Šarūnas, jo žmona Colleen; proanūakai: Brittany Anne, Molly Margaret, Peter Kazys, Lucas Mečys; brolis Česys, jo žmona Stasė, jų sūnus Erdvilas, žmona Linda; mirusio brolio Antano šeima; sesuo Irena Lapšienė, vyras Jonas, seserėnas Julius Benilius ir jo šeima Australijoje; svainė Leokadija, jos vyras Juozas Žvyniai, jų dukros Rima Schoot, Vida, jos vyras Daniel Marks ir jų šeimos.

Laidojamas privačiai Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicago, IL.

Šv. Mišios už velionio sielą bus aukojamos Tėvų Pranciškonų koplyčioje St. Petersburg Beach, FL, Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, Lemont, IL ir Šv. Kazimiero bažnyčioje Gary, IN.

Laidotuvių tvarkytojas – Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

Su liūdesiu palydime

A.†A.

bičiulį VYTAUTĄ VARDĮ

su kuriuo, jam gyvam esant, daug bendravome ir su jo idėjomis toliau bendrausime. Užjaučiame žmoną NIJOLĘ, mamytę, vaikus ir artimuosius.

Los Angeles frontininkai

A.†A.

STASEI MICKIENEI PRANCKEVIČIŪTEI

mirus, brolių BRONIŲ PRANCKEVIČIŲ, seserį ANTANINĄ DAGIENĘ su šeimomis bei artimuosius nuosirdžiai užjaučiame ir drauge liūdime.

Joniškėčiai

A.†A.

MEČIUI BANKAUSKUI

mirus, jo žmoną VALĘ, dukrą DANGUOLĘ ir jos vyrą PETRĄ GRIGANAVIČIUS, anūką ŠARŪNĄ su šeima, LEOKADIJĄ ir JUOŽĄ ŽVYNIUS bei kitus artimuosius nuosirdžiai užjaučiame.

Ina ir Vytautas Užgiriai

Uždekime žvakelę mirusiems atminti... Velinių progą žvakeles uždega Čikagos liuanistinės mokyklos 5 sk. mokiniai (iš kairės): Tomas Mikužis, Rasa Dvilaitė ir Aušra Brooks.

Nuotr. Danos Mikužienės

KĄ DARYTI, JEI...?

„Ką daryt, jei mano artimieji mirę toli nuo namų? Ką daryt, jei aš mirčiau kažkur?... Ką mano šeima daryt?...? Ką daryti, jei...“

Nestebėtina, kad žmonės rūpinasi ką daryti, jei...? Mes visi esame jūdi visuomenė: darbo reikalais keliaujame po visą kraštą, daugelis pensininkų gyvena pensininkų apylinkėse, toli nuo savo vaikų. Tačiau nenusiminkite – Mes galime jums padėti! Nelaimės atveju mes galime būti jūsų patarėjai ir pagalbininkai, nežiūrint nuotolių.

Kaip? Mes priklausome „The Inman Group“ Amerikoje didžiausiai grupei specialistų, kurie gali mirusį atvežti ar nuvežti į bet kokią krašto vietovę. Jūs paskambinate mums, mes paskambiname jiems – ir viskas sutvarkyta!

Patarimas: Pakalbėkime apie jūsų šeimos reikalus ir nuspręskime, kaip jūs norėtumėte tvarkytis nelaimės atveju. Kelios minutės sutaupeys jums ne vieną skausmą ir rūpesčio valandą.

KAM MOKĖTI DVIEMS LAIDOJIMO ĮSTAIGOMS, JEI VIENAS TELEFONO SKAMBUTIS GALI VISKĄ SUTVARKYTI, NEŽIŪRINT NUOTOLIŲ?

CHICAGO

PALOS HILLS

PETKUS & SON
MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Mūsų šeima patarnauja jūsų šeimai nuo 1929 metų
ANTHONY B., DONALD A., & DONALD M. PETKUS
312-476-2345

CICERO

LEMONT

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Brighton Parko Balso 6-to skyriaus rinkėjai aplankė visus lietuvių gyvenančius Brighton Parko apylinkėje, surinko jų aukas rūpestingai ir su šypsena atsiskaitė. Rinkėjai buvo: Nijolė Dumbrytė, Simas Jokūbaitis, Vytautas Juodišius, Kazys Laučius, Antanas Šereika, Kastutė Venckutė, Alina Vadeišienė, Jadvyga Tamasevičienė ir Grasilia Meiluvienė.

Darbas atliktas greitai ir sąžiningai, aukotojai buvo dosnūs, kaip ir visuomet. Pagarba aukotojams ir rinkėjams.

Gruodžio 12 d., tarp 3 ir 6 val. p.p., Pasaulio lietuvių centre Lemonte Lithuanian Mercy Lift ruošia „atvirų durų“ pobūvį (Open House). Visuomenė kviečiama.

x „Saulutė“, Lietuvos našlaičių globos būrelis, ruošia susitikimą su Pasaulio čempionu, Bulls komandos krepšininku Will Perdue, pirmadienį, gruodžio 13 d., nuo 3:30 iki 5 val. p.p. Samuel T's restorane, 100 North McHenry Road, Buffalo Grove, Illinois, t.y. Buffalo Grove Town Center (Lake Cook Rd & 83), skersai gatvės nuo Jewel maisto parduotuvės. Įėjimas 10 dol. auka. Rezervacijos pateidavimas, bet nebūtinas. Rezervacija galima padaryti, parašant čekį 10 dol. asmeniui ir siunčiant „Saulutė“, arba „Sunlight Committee“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. Puiki proga pasikviesti nelietuvių draugus užkasti, pabendrauti su žymiu krepšininku, gavusiu net 3 čempiono komandos žiedus, nusifotografuoti bei gauti jo parašą (autografa).

x Įvairių įvykių proga žmonės prisimena Lietuvos našlaičius. Mirus dr. Lee F. Beamer Hot Springs, jo atminimui įamžinti sekantys asmenys paaugojo Našlaičių Globos komitetui – Lietuvos našlaičių: Judita de Santi ir O. J. Gyls po \$30, Aldona Rimienė ir D. Nancy Chen po \$20, A. A. Mikauskai, Salome Smaizys, Sylvia J. Šatraitis ir dr. Nijolė Beamer po \$10. Lietuvos našlaičių vardu „Našlaičių Globos“ komitetas jiems dėkingas. (sk)

x VIII Mokslo ir Kūrybos simpoziume su paskaitomis dalyvaus ir keliolika svečių-mokslininkų iš Lietuvos, kuriems dar neturima vietos apsisotiti simpoziumo metu Čikagoje ar artimuose priemiesčiuose. Kreipiamės į mūsų visuomenę, prašydami šiuos svečius priimti ir pagloboti, tuo sumažinant rūpestį simpoziumo organizatoriams. Sutinka priimti, prašomi pranešti Birutei Zalatorienei telefonu (708) 524-2244. (sk)

x Vilniaus dailininko Algirdo Griškevičiaus tapybos parodos atidarymas įvyks penktadienį, lapkričio 19 d., 7:30 v.v. Čiurlionio Galerijoje, Jaunimo centre. Paroda veiks iki lapkričio 28 d. Lankymo valandos: šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 10 v.v. iki 2 v.p.p., antradienį, trečiadienį ir penktadienį nuo 5 v.v. iki 8 v.v. Informacija: 312-777-6341. Maloniai kviečiame visus. (sk)

„Dainavos“ ansambliai koncertą rengiant, buvo sunku savo akimis patikėti. Dar valandą prieš koncerto pradžią automobilių jau buvo tiek, beveik kaip per Kaziuko mugę. Tai įrodo, kad Jaunimo centras yra dar reikalingas, naudingas ir lankomas. Tad visi nariai, draugai ir susipratę tautiečiai prašomi neužmiršti, kad gruodžio 5 d., sekmadienį, yra rengiama metinė vakarienė.

Naujai išleistas detektyvinės apysakos paaugliams, „Mislings kaladėlės“ sutiktuvės vyks Pasaulio lietuvių centre lapkričio 21 d., po šv. Mišių. Pristatyme dalyvaus knygos leidėja – JAV LB Švietimo tarnyba – ir knygos autorė – Audra Kubiliūtė.

Lietuvos Vyčių 112 kuopos susirinkimas bus šiandien, antradienį, lapkričio 16 d., 7:30 val. vak. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Kalbės svečias Leon Fields, kuris yra vyriausias naujos „Orange Line“ transportacijos įstaigos vedėjas. Jo tema – naujoji transportacijos linija, einanti iš Midway aerodromo į Čikagos vidurmiestį, taip pat grafiti problema, su kuria susiduria miesto susiekimo priemonės. Valdyba kviečia visus narius susirinkime dalyvauti.

Pasaulio lietuvių centro kultūrinio renginių komiteto pirm. (dešinėje) B. Nainienė ir „Rankdarbiai '93“ parodos organizatorė I. Kriaučiūnienė parodos atidaryme š.m. lapkričio 12 d. Nuotr. Vytauto Jasinevičiaus

Moksleivių ateitininkų Padėkos dienos kursai (Kalakursai) Dainavoje vyks lapkričio 24-28 d. Visi 8-9-10 skyrių moksleiviai – ateitininkai ir jų draugai kviečiami smagiai ir prasmingai praleisti savaitgalį malonioje gamtos aplinkoje, draugų tarpe. Informacijai ir registracijai tel. 708-386-7374. Nedelskite.

x PAGALBA LIETUVOS ŽEMDIRBIUI. Pristatom 6 rūšių traktoriaus nuo 2 cil. už \$1,350 iki 6 cil. už \$6,200. Pasirinkimas įvairių padargų traktoriaus. Turim kultivatorių (sit down) su visais padargais \$650 US. Lietuvos rinkos kainos dažnai keičiasi, todėl nepartatina delsti. Siunčiam dolerius į Lietuvą ir pristatom dolerius į rankas. 4% už persiuntimą + pristatymas. Siunčiant virš \$2,100 - 3% + pristatymas. Rašyti ar skambinti: KAIRYS BALTIC EXPEDITING Vytui ar Genei Kairiams, 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario. Tel. (416) 643-3334, Fax: (416) 643-8980. (sk)

Čikagos lietuvių mokyklos mokinės prie Laisvės Kovų paminklo Jaunimo centro sodelyje Vėlinių apeigų metu. Iš kairės: Rima Griauzdytė, Stefutė Utz, Indrė Žukauskaitė. Su jomis – mokyklos kapelionas kun. Juozas Vaišnys. Nuotr. Danos Mikužienės

Amerikos Lietuvių Taryba praneša, kad lapkričio 21 d., 2:30 p.p. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd.) įvyks politinis simpoziumas tema „Lietuva, Latvija, Estija ir rusų kariuomenė Baltijoje“. Simpoziumą rengia Amerikos Lietuvių Taryba. Dalyvaus ambasadorius Paul Gobles, estų atstovė Gilda Karuu, lietuvių atstovas E. Krumins ir lietuvių atstovė prof. Julius Šmulskystis. Simpoziumo moderatorius – dr. Jonas Valaitis, buvęs ALTO pirmininkas. Kviečiame visus gausiai dalyvauti.

Socialinės Tarybos labdaros vakaras yra rengiamas gruodžio 11 d., šeštadienį, „Seklyčioje“. Kurie praėjusiais metais dalyvavo, tai žino, kad tokiose vakarienišėse daug progų yra įdomius draugus susitikti, pabendrauti. Tad nereikia progos praleisti ir iš anksto rezervacijos pasidaryti.

„Žiemos pasaka“ – taip pavadinta geriausių šiuolaikinių vaikų knygų mugė, ruošiamą Čikagos botanikos sodo patalpose (Glencoe, IL) gruodžio 11 ir 12 d., nuo 10 val. ryto iki 4 val. p.p. Bus galima išgity naujausių ir populiariausių knygų vaikams, o taip pat apžiūrėti įdomią parodą, kurioje eksponuojamos tų vaikiškų knygų iliustracijos.

Reikia pastebėti, kad turime daug lietuviškų knygų vaikams (nors jos ir nebus tje mugėje) bei paaugliams. Knygos laukia pirkėjų ir skaitytojų. Juk knyga yra negyvas, nejudantis daiktas, kuris stebuklingu būdu atgyja tik mylinčių rankų ir akių palietas. Tuomet knyga veda skaitytoją į nuostabių vaizdų pasaulį, į kurį jokia televizijos programa, joks kitas užsiėmimas negali nuvesti. Praturtinkime savo vaikų ir vaikaičių gyvenimą, pratinkime juos skaityti!

Sofija Vebrienė, iš Oak Lawn, IL, „nors ir maža auka“, kaip ji rašo savo laiške, prisidėjo prie „Draugo“ išlaikymo su 150 dol. čekiu, „kad jis lankytųsi kiekvieno lietuvių namuose dar ilgus metus“. Nuosirdžiai dėkojame už auką „Draugo“ fondui.

x TALPINTUVAI per TRANSPAK siunčiame kas savaitę. Pinigai pervedami doleriais. Skubiams siuntiniams – AIR CARGO. Muito nėra. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x Maloniai kviečiame aplankyti VIII Mokslo ir Kūrybos simpoziumo meno parodą: Odiseja II (Freiburg Ecole des Arts et Metiers) – Eiva, Lukaitė, VisGirda, Žumbakienė, Ex Libris – Vepštienė, Virkau; Jaunųjų fotomenininkų, plokščių voku, š.m. lapkričio 20 - gruodžio 19 d. Lietuvių Dailės muziejuje Lemonte. Parodų atidarymas lapkričio 20 d., šešt., 7 v.v. (sk)

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: T. Lesnauškienei, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773. (sk)

x LEMONTE, Pasaulio Lietuvių centre, siuntiniai priimami kiekvieną savaitę: penkt. 3 v.p.p.-7 v.v., šešt. 10 v.r.-3 v.p.p., sekm. 8:30 v.r.-2 v.p.p. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

RANKDARBIŲ PARODA LEMONTE

Pasaulio lietuvių centro Lemonte kultūrinio renginių komitetas, vadovaujamas Bronės Nainienės, pernai ir š.m. lapkričio 12-14 d. Bočių menėje suruošė rankdarbių parodą. Ją pernai ir šmet organizavo visuomenininkė Irena Kriaučiūnienė su komisija – darbininkais: Dalia Šleniene, Laima ir Algiu Trinkūnais, Ramune Juodeliene ir kitais.

Parodos dalyviai daugiausia buvo pensininkai su meniškais gabumais, laisvalaikio sukūrę labai daug darbo pareikalavusių eksponatų, kuriuos visuomenei parodė Bočių menėje.

Parodoje Lietuvos simbolikai atstovavo Julius Pakalkos iš metalo ir gintaro Nežinomo kareivio kapas Karo muziejaus sodelyje, kryžiai, koplytėlės, Vyčio kryžius žuvusiems už Lietuvos laisvę. Meniški buvo Irenos Gelažienės aliejinis, akvarelės ir mezginių-siuvinių paveiksai. Gražinos Štītis labai kruopščiai iš kukurūzų lapų padarė angeliukus ir Šventoji šeima Prakatėlėje traukė žiuromų dėmesį. Meniški buvo Vandos Mažeikienės siuvinėti paveiksai bei mezginiai ir puošnys Vytauto Marcherto Tiffani lempos. Mūsų žinomas dievdirbys Antanas Poskočimas rodė gražius koplytstulpius, Vyti, Marijos koplytėlę. Vilius Variakojis dalyvavo su savo tėviškės modeliu, Radvilų rūmais, jų statytos Naujamiesčio bažnyčios, D. Poškos Baublių, vėjo malūno modeliais, stilizuotais medžiais su gandrulizdžiu. Nijolė Nausėdienė demonstravo megztą moterų aprangą, Janina Miku-

taitenė – megztas staltieses. Siuvinėjimo meną staltiesėse, pagalvėse, paveiksluose rodė Juzė Laukaitienė. Irena Kriaučiūnienė dalyvavo su meniškai siuvinėtais paveikslais ir mezginiais. Pranės Marcinkienės šiaudinukais išpuos-ta eglutė skelbė artėjančias šventes, o jų linksmybes demonstravo lėlės – tautinių šokėjų ratelis, jo porėlės meniškai padarytos Baniutės Kronienės. J. Penčylienė parodą praturtino margučiais, darželio gėlių kortelėmis, Birutė Vindašienė – lėlėmis ir mezginiais, o K. Avizienis moterų akis patraukė juvelyriniais papuošalais. Medžio drožinių demonstravo Alė Namikienė ir Dalia Šlenienė.

Penktadienio vakare parodą atidarė Bronė Nainienė, visus pasveikindama ir įteikdama gėlę rankdarbių parodos organizatorei Irenai Kriaučiūnienėi. Parodos reikšmę ir tautinio meno rankdarbiuose išlaidų svarbą bei jo perdavimą jaunajai kartai parodos atidaryme aptarė Sofija Jelionienė. Gaila, kad šios reikšmės nevertino Maironio lietuvištinės mokyklos vadovybė bei tėveliai ir šeštadienį po pamokų tik pora mokinių aplankė parodą.

Lietinga penktadienio vakarą parodos lankytojų buvo mažoka. Jų gausiai nebuvo ir kitomis dienomis, o pažiūrėti, pasigrožėti ir pasimokyti buvo iš ko. Parodos rengėjams, jos dalyviams yra malonu kai jų pastangos yra įvertinamos, nors tas pareikalauja daug darbo ir talento rankdarbių atlikimui ir parodos surengimui. Neturint visuomenės dėmesio bei lietuvištinės mokyklos pastangų jaunimui parodyti tautinio meno rankdarbius, kyla klausimas ar verta tokias parodas ruošti.

Br. J.

TAUTYBIŲ FESTIVALIS MILWAUKEE MIESTE

Milwaukee, Wisconsin tarptautinis festivalis (Holiday Folk Fair) įvyks lapkričio 19-21 d. Tai yra Amerikos didžiausias etninis festivalis, ruošiamas po vienu stogu. Festivalyje dalyvaus 57 tautybių grupės ir pritrauks daugiau kaip 60,000 žiūrovų.

Festivalis šiais metais švenčia savo 50 metų sukaktį. Šiais šventei parinkta tema: „Faces of America: A Celebration of Cultural Diversity“.

Lietuviai iš šiaurės Illinois ir pietų Wisconsin, taip kaip jau daugelį metų, ir šiais metais yra pasirodę gražiai ir gausiai pasirodyti. Kultūrinę parodėlę koordinuoja Vytas ir Palmira Janušonai. Tarptautinio turkaus ir kavinės reikalus tvarko Teresa Balčiūnienė. Įvairiose programose dalyvaus kelios lietuvių tautinių šokių grupės.

„Klumpė“ pasirodys pagrindinėse programose spektakliuose penktadienį, lapkričio 19, 7:30 v.v., ir šeštadienį, lapkričio 20, 8:00 v.v.

„Old Pabst“ vidaus parke šoka dvi grupės: „Grandis“ šoks penktadienį, lapkričio 19, 10:30 v.v., o „Spindulys“ šoks šeštadienį, lapkričio 20, 8:20 v.v. ir sekmadienį, lapkričio 21, 3:35 v.p.p.

Verta paminėti, kad šių metų vykdomojo komiteto pirmininkas yra lietuvis, Stasys Milašius, ilgametis „Klumpės“ vadovas iš Lake Geneva, Wisconsin.

Visi kviečiami dalyvauti.

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700

Virš 20 metų praktikos civilinėse ir kriminalinėse bylose

Julius Pakalka su savo tautinės simbolikos kūrinių „Rankdarbiai '93“ parodoje Lemonte. Nuotr. Vytauto Jasinevičiaus

Auka steigiamam „Draugo“ paramos fondui – yra lietuvių lėšas laidas ateities kartoms.

Čekius rašyti:
DRAUGAS

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinio mokesčio.